

Göteborgs
Stad

Renova AB

Granskning av verksamhetsåret 2016

Vi, av kommunfullmäktige i ägarkommunerna utsedda lekmannarevisorer, har granskat om koncernens verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen har varit tillräcklig. Yrkesrevisorer vid Göteborgs Stads revisionskontor har biträtt oss i granskningen.

Resultatet av granskningen presenteras i bifogad granskningsredogörelse. Granskningsredogörelsen skickas till koncernstyrelsen som ett underlag i koncernens fortsatta arbete.

Vi vill betona vikten av att koncernstyrelsen vidtar lämpliga åtgärder med anledning av de rekommendationer som lämnas och vill därför ha ett yttrande från koncernstyrelsen. Av yttrandet ska framgå vilka åtgärder som koncernen har gjort eller planerar att göra med anledning av rekommendationerna. Yttrandet skickas till stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se senast den 22 juni 2017.

Vårt uttalande till årsstämman lämnas i tre granskningsrapporter. Granskningsrapporterna skickas till koncernen efter det att koncernstyrelsen beslutat att fastställa årsredovisningen. Uttalandet i granskningsrapporterna grundar sig på granskningsredogörelsen.

Göteborg den 24 januari 2017

Bengt Rundberg
av årsstämman
utsedd lekmannarevisor

Vivi-Ann Nilsson
av årsstämman
utsedd lekmannarevisor

Renova AB

– granskning av verksamhetsåret 2016

Januari 2017

Renova AB. Granskning av verksamhetsåret 2016
Diarienummer: 0136/16

Lekmannarevisorer: Vivi-Ann Nilsson och Bengt Rundberg
Yrkesrevisor: Vilma Lisboa Skarp

www.goteborg.se/stadsrevisionen

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Granskning av verksamheten	5
Grundläggande granskning	5
Styrelsens ansvar och arbetssätt	6
Granskning av rutiner för bedömning av bisysslor i Göteborgs Stad	9
Granskning av rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda	10
Uppföljning av förrådshantering	10
Uppföljning av systematiskt brandskyddsarbete (SBA) och krisberedskap	12
Uppföljning av it-verksamheten (IFS)	13
Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering	15
Språkbruk och revisionstermer	16

Sammanfattning

Bolagets styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande lagar och kommunfullmäktiges mål och riktlinjer.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att bedöma om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Årets granskning av bolaget omfattar:

- grundläggande granskning
- styrelsens ansvar och arbetssätt
- rutiner för bedömning av bisysslor
- rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda
- uppföljning av föregående års rekommendationer.

Granskningen visar att delar av koncernens verksamhet har brister som behöver åtgärdas. Därför lämnar vi följande rekommendationer:

Lekmannarevisorerna rekommenderar koncernstyrelsen att säkerställa att samtliga berörda verksamheter genomför systematiska utrymningsövningar. (Rekommendationen lämnades år 2015)

Lekmannarevisorerna rekommenderar koncernstyrelsen att stärka sina rutiner och kontroller för hantering av arvoden och ersättningar.

I övrigt bedömer vi att koncernen har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Granskning av verksamheten

Bolagets styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande lagar och kommunfullmäktiges mål och riktlinjer. Lekmannarevisorernas uppdrag är att bedöma om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen av verksamheten omfattar en grundläggande del, som är en översiktlig granskning av bolagets ledning och styrning ur ett internkontrollperspektiv, tre fördjupade granskningar samt uppföljning av tidigare års granskning.¹

Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll. Det innebär att revisorerna löpande följer styrelsens protokoll och handlingar och informerar sig om verksamheten. Granskningen omfattar följande delar:

- följsamhet mot kommunfullmäktiges ägardirektiv
- följsamhet mot kommunfullmäktiges riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag
- följsamhet mot generellt ägardirektiv för Renova AB, Gryaab AB och Grefab
- följsamhet mot kommunfullmäktiges budget
- följsamhet mot kommunfullmäktiges regler för budget och uppföljning
- följsamhet mot kommunfullmäktiges riktlinjer för intern kontroll
- styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi
- beslutsunderlag
- hantering av särskilda uppdrag från kommunstyrelsen/kommunfullmäktige.

---

¹ Se lekmannarevisorernas granskningsplan, april 2016

Lekmannarevisorernas översiktliga bedömning är att koncernen har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som omfattats av den grundläggande granskningen.

Styrelsens ansvar och arbetssätt

Utgångspunkter i granskningen

Lekmannarevisorerna har granskat hur koncernstyrelsen hanterar sitt uppdrag att leda och styra koncernen i förhållande till gällande regler och krav från ägarna.

Syftet med granskningen har varit att granska och bedöma hur bolagets koncernstyrelse närmar sig och omhändertar sitt uppdrag i förhållande till sina ägare. Annorlunda uttryckt handlar granskningen om att bedöma hur koncernstyrelsen omhändertar sitt *sysslomannaansvar*² gentemot bolagets ägare.

Bedömningen tar sin utgångspunkt i följande revisionsfråga:

- Kan koncernstyrelsen bedömas agera ändamålsenligt vid fullgörandet av sitt uppdrag att leda och styra koncernen i förhållande till gällande kravbild?

Ett underliggande syfte med granskningen har också varit att genom dialog mellan lekmannarevisorerna och koncernstyrelsen främja styrelsearbetet och stödja koncernstyrelsen i sitt fortsatta uppdrag.

Revisionskriterier utgörs av gällande lag för styrelseuppdrag i aktiebolag, i första hand aktiebolagslagen, gällande bolagsordning, instruktioner från bolagsstämman (ägardirektiv) och övriga gällande styrdokument som meddelats av Göteborgs Stad.

---

² Ett uppdrag som styrelseledamot i ett kommunalt aktiebolag innebär ett sysslomannauppdrag. Detta innebär i sin tur att en styrelseledamot har ett långt gående ansvar mot aktiebolagets ägare att genomföra sitt sysslomannauppdrag på ett samvetsgrant och korrekt sätt. Innebörden framgår av sysslomanna-reglerna i 18 kapitlet Handelsbalken. Ansvarsbestämmelser ifråga om styrelseledamöters ansvar finns främst i aktiebolagslagens 29 och 30 kapitel. Ytterligare ansvarsbestämmelser finns kopplade till bolagets skattskyldighet och gällande skattelagar

Den metod som använts innefattar en inledande insamling och granskning av iakttagelser som lagts till grund för ett skriftligt underlag för styrelsedialog.

Insamlingen av iakttagelser har skett genom:

- genomgång av styrelseprotokoll
- genomgång av statistik från närvaro vid koncernstyrelsemöten
- kontakt med bolagets revisor
- kontakt med Göteborgs Stadshus AB
- kontakt med stadsledningskontoret.

De insamlade iakttagelserna har därefter jämförts mot gällande kravbild för koncernstyrelsens uppdrag som den formulerats i lag, bolagsordning och gällande direktiv och anvisningar. De insamlade iakttagelserna har lagts till grund för en preliminär bedömning och förteckning av frågor som lekmannarevisorerna därefter lyft till koncernstyrelsen vid ett särskilt dialogmöte.

Iakttagelser

Aktiebolagslagen

Granskningen visar att koncernen huvudsakligen uppvisar en god följsamhet mot aktiebolagslagen.

En särskild fråga som lekmannarevisorerna lyft för dialog avser om aktiebolagslagens krav på att styrelseledamöterna alltid ska ha tillräcklig information vid beslutsfattande, enligt aktiebolagslagens 8 kapitel 21 §, alltid möts på ett tillfredställande sätt.

En annan fråga lekmannarevisorerna lyft handlar om de iakttagelser som gjordes i samband med den årliga granskningen 2015 ifråga om brister mot aktiebolagslagens skyndsamhetskrav vid registrering av styrelseledamöter.

Ytterligare en fråga som lekmannarevisorerna lyft för dialog är om koncernstyrelsen bedömer att de erhåller tillräckligt med finansiell information som ger koncernstyrelsen ett objektiva svar på hur verksamheten går samt ger möjlighet till jämförelser och utvärdering av verksamheten.

Beträffande frågan om koncernstyrelsens information vid beslutsfattande konstaterar lekmannarevisorerna att underlagen som sänds ut ofta är omfattande och även framstår som väl genomarbetade. Vid genomförd dialog med koncernstyrelsen gav ledamöterna uttryck för åsikten att koncernen generellt presenterar bra beslutsunderlag. Det är heller aldrig

några svårigheter att få kompletteringar eller förtydliganden från tjänstemännen om man som enskild styrelseledamot skulle önska det.

Ledamöterna i koncernstyrelsen konstaterade också att uppdraget som ledamot alltid innebär ett ansvar att vara aktiv och ställa frågor till tjänstemännen om man känner osäkerhet inför beslut i någon fråga.

Beträffande frågan om brister mot aktiebolagslagens skyndsamhetskrav vid registrering av styrelseledamöter konstaterade koncernstyrelsen vid dialogen att detta är något som bara ska förutsättas fungera via vd:s organisation. Att det förekommit brister är därför ett bekymmer och koncernstyrelsen är helt på det klara med att det yttersta ansvaret för att denna hantering fungerar alltid är koncernstyrelsens eget. Frågan kommer att diskuteras vidare av koncernstyrelse och vd.

Beträffande frågan om koncernstyrelsen erhåller tillräckligt med finansiell information konstaterar ledamöterna att detta har blivit bättre på senare år och att de nu är nöjda med de underlag som kommer från ekonomiavdelningen.

Bolagsordning

Granskningen visar att koncernen uppvisar en god följsamhet mot sin bolagsordning.

Generellt ägardirektiv för Renova AB, Gryaab AB och Grefab samt ägardirektiv Renovakoncernen

Bolaget uppvisar enligt insamlade iakttagelser *huvudsakligen* en god följsamhet mot ovanstående ägardirektiv.

En fråga som lekmannarevisorerna lyft för dialog avser samverkan med ägarkommunerna samt på vilket sätt koncernstyrelsen är inblandad i denna samverkan och om det föreligger några utmaningar kring samverkansformerna.

En annan fråga som lekmannarevisorerna lyft för dialog handlar om hur koncernstyrelsen prövar vilka frågor som ska inhämtas för ställningstagande från ägarkommunerna.

Ytterligare en fråga som lekmannarevisorerna lyft för dialog berör den årliga utvärderingen av styrelsens och vd:s arbete.

En sista fråga lekmannarevisorerna lyft för dialog med koncernstyrelsen är hur tillräcklig överblick över gällande lokalt regelverk i Göteborgs Stad och tillfredställande kontroll över koncernens följsamhet mot regelverket bör skapas inom ramen för styrelsearbetet.

Vad gäller frågorna som berör samverkan med ägarkommunerna framgick det av dialogen att koncernstyrelsen ser det som en viktig uppgift att tillgodose samtliga ägares behov. Ett omfattande arbete har pågått under året med fokus på att förbättra samverkan med ägarkommunerna. Koncernstyrelsen beskrev att arbetet har förbättrats och vd har spelat en avgörande roll för det förbättrade samarbetet.

Det rådde stor enighet i koncernstyrelsen att det även föreligger en hel del utmaningar då flera av ägarkommunerna inte tycker samma sak i olika sakfrågor och att ägarna av Renova AB inte ska uppfattas som ett kollektiv då de har skilda behov och krav.

Beträffande frågan gällande den årliga utvärderingen av koncernstyrelsen och vd:s arbete konstaterade koncernstyrelsen att den följer de regler som finns gällande utvärderingen av sitt eget och vd:s arbete.

Koncernstyrelsen konstaterar att förra mandatperioden var ansträngande på många olika sätt då Renova hade ekonomiska bekymmer, men att det hela tiden har varit en bra dialog inom koncernstyrelsen där bolagets intresse alltid har varit i fokus.

Beträffande frågan om hur en tillfredställande kontroll över koncernens följsamhet mot det lokala regelverket i Göteborgs Stad bör skapas inom ramen för styrelsearbetet konstateras att koncernstyrelsen är medveten om att Renova omfattas av en rad krav kopplade till lokala regelverk i staden. Det finns dock enligt koncernstyrelsen ibland svårigheter att följa uppställda krav då de är flera till antalet, men att den har god hjälp av tjänstemännen inom koncernen. Vidare konstaterar styrelsen också att den gällande kravbild som finns, oavsett omfattning, alltid ska följas. Koncernstyrelsen är helt på det klara med att det är viktigt att koncernen har en bra och tydlig bild av vad stadens olika regelverk kräver av bolagen.

Bedömning

Vid en sammanvägd bedömning av vad som framkommit i granskningen konstaterar lekmannarevisorerna att koncernstyrelsen har en god insikt om den kravbild som gäller för Renova. Granskningen visar också att koncernen i huvudsak agerar följsamt mot kravbild.

Granskning av rutiner för bedömning av bisysslor i Göteborgs Stad

Stadsrevisionens granskning av rutiner för bedömning av bisysslor i Göteborgs Stad blev klar den 16 juni 2016. Granskningens syfte var att bedöma om bolag och nämnder har en tillräcklig kontroll för att i rimlig grad försäkra sig om att anställda inte har olämpliga bisysslor som kan vara till skada för Göteborgs Stad.

Renova AB var ett av flera granskade bolag och nämnder. Revisionsrapporten har översänts för beaktande till koncernstyrelsen.

Granskning av rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda

Stadsrevisionens granskning av rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda blev klar den 13 september 2016 och en revisionsrapport lämnades till koncernstyrelsen. Syftet med granskningen var att bedöma om koncernstyrelsen hade en tillräcklig intern styrning och kontroll i hanteringen av de ersättningar och arvoden som betalas ut till förtroendevalda. Granskningen innefattade även att genom stickprov kontrollera om det har betalats ut felaktiga arvoden under år 2015.

Renova AB var ett av flera granskade bolag och nämnder. De brister som framkom i granskningen ledde till att lekmannarevisorerna lämnade följande rekommendation till koncernstyrelsen:

Lekmannarevisorerna rekommenderar koncernstyrelsen att stärka sina rutiner och kontroller för hantering av arvoden och ersättningar.

Uppföljning av förrådshantering

Lekmannarevisorerna granskade år 2015 förrådshanteringen inom koncernen. Granskningen resulterade i att vi riktade följande rekommendation till koncernstyrelsen:

Lekmannarevisorerna rekommenderar koncernstyrelsen att se till att berörda verksamheter följer koncernens rutiner för förrådshantering.

Under år 2016 har granskningen följts upp.

lakttagelser

Granskningen visar att ett genomgripande arbete har gjorts under året för de tre förråd som vi har granskat. Ett städ- och registervårdsarbete har utförts i samtliga granskade förråd. Arbetet som har pågått har syftat till att skapa förutsättningar för att följa koncernens förrådsrutiner. För förrådet i Sävenäs har därutöver ett omfattande till- och ombyggnadsarbete påbörjats för att ytterligare skapa utrymme åt förrådsartiklarna.

Vi noterar att, det i enlighet med tidigare år, finns förrådsrutiner som är kända ute i verksamheten. Dessa finns även tillgängliga i Renovas verksamhetshandbok (RVH).

Vid samtliga granskade förråd har kompetensnivån höjts hos medarbetarna. Detta har gjorts genom ökade utbildningsinsatser hos personalen och för två av förråden har även personalförändringar skett vilket har medfört att specialistkompetens inom området har anställts.

Månatliga systematiska stickprovskontroller har införts för förråden för att ytterligare öka kontrollen av förrådsartiklarna.

Vidare har inköpschefen under året kallat till gemensamma "förrådsmöten" inom koncernen. Detta för att säkerställa att personalen vid samtliga förråd arbetar enhetligt och att rutinerna följs inom området. En av frågorna som finns på agendan är investeringen av streckkodläsare som ska implementeras i samtliga förråd.

Koncernbolagets internrevision har även utfört stickprov på ett av förråden för att säkerställa en tillräcklig intern styrning och kontroll över hanteringen av förrådsvaror.

I förrådet på Holmen har vi utfört tio stickprov på tio olika artiklar. Av stickprovsgranskningen framgår följande:

- att inga differenser av verifierade artiklar har noterats.

I de två förråden på Sävenäs har vi utfört tjugo stickprov på tjugo olika artiklar. Av stickprovsgranskningen framgår följande:

- att differenser för två av totalt 20 verifierade artiklar har noterats.

Bedömning

Lekmannarevisorerna gör följande bedömning:

Vi ser det positivt att koncernen under året har arbetat aktivt med förrådsfrågan. Ett fortsatt arbete pågår inom koncernen, men vår bedömning är att rekommendationen är omhändertagen.

Vi vill samtidigt dock poängtera vikten av att koncernen fortsätter sitt arbete med att skapa följsamhet mot de rutiner som gäller avseende förrådsverksamheten.

Uppföljning av systematiskt brandskyddsarbete (SBA) och krisberedskap

Lekmannarevisorerna granskade år 2015 det systematiska brandskyddsarbetet och krisberedskapen inom koncernen. Granskningen resulterade i att vi riktade följande rekommendation till koncernstyrelsen:

Lekmannarevisorerna rekommenderar koncernstyrelsen att säkerställa att samtliga berörda verksamheter genomför systematiska utrymningsövningar.

Under år 2016 har granskningen följts upp.

lakttagelser

Av stadens riktlinjer för SBA framgår att övningar ska genomföras kontinuerligt för verksamheten i skälig omfattning, efter fastställd plan.

Granskningen visar att koncernen inte har en gemensam fastställd plan som beskriver intervallen för när utrymningsövningar ska ske utan det är upp till varje brandskyddsansvarig att planera för detta och att sedan återrapportera till fastighetschefen.

Vi har valt att göra stickprov för två av anläggningarna inom koncernen. Granskningen visar att:

- en anläggning har en fastställd plan som beskriver intervallen för när utrymningsövningar ska ske
- en anläggning saknar en fastställd plan för övningar i enlighet med stadens riktlinjer för SBA.

Vi noterar att koncernen har anläggningar på fjorton olika geografiska platser. Under år 2016 har det rapporterats om utrymningsövningar för sju anläggningar till fastighetschefen.

Bedömning

Lekmannarevisorerna gör följande bedömning:

Ifråga om rekommendationen att säkerställa att samtliga berörda verksamheter genomför systematiska utrymningsövningar bedöms rekommendationen ej vara omhändertagen. Rekommendationen kvarstår därför.

Uppföljning av it-verksamheten (IFS)

Lekmannarevisorerna granskade år 2015 it-verksamheten (IFS) inom koncernen. Granskningen resulterade i att vi riktade följande rekommendationer till koncernstyrelsen:

Lekmannarevisorerna rekommenderar koncernstyrelsen att säkerställa att koncernen tar fram drifts- och systemdokumentation för IFS i enlighet med de krav som ställs i Regler gällande driftsdokumentation för it-baserade informationssystem.

Lekmannarevisorerna rekommenderar koncernstyrelsen att årligen följa upp säkerhetsnivån samt informationssäkerhetsnivån i affärssystemet IFS i syfte att identifiera brister och skapa handlingsplaner för att åtgärda eventuella brister.

Under år 2016 har granskningen följts upp.

lakttagelser

Vad gäller rekommendationen att säkerställa drifts- och systemdokumentation för IFS i enlighet med de krav staden ställer i ”Regler gällande driftsdokumentation för it-baserade informationssystem” visar granskningen att koncernen har tagit fram en drifts- och systemdokumentation i enlighet med rekommendationen. Dokumentet finns även i Renovas verksamhetshandbok (RVH).

Vad gäller rekommendationen att årligen följa upp säkerhetsnivån samt informationssäkerhetsnivån i affärssystemet IFS i syfte att identifiera brister och skapa handlingsplaner för att åtgärda eventuella brister, visar granskningen att koncernen har tagit fram en ny anvisning för behörighetsförändringar. Anvisningen avser all tilldelning och förändring av behörigheter i koncernens system. Syftet är att anställda och andra som utför arbete på uppdrag av Renova ska ha relevanta behörigheter för att utföra sina arbetsuppgifter. I anvisningen framgår att det åligger varje chef att meddela it-avdelningen om nyanställningar, ändrade arbetsuppgifter, avslutade anställningar och andra omständigheter som påverkar behovet av behörigheter till it-system. Anvisningen finns även i Renovas verksamhetshandbok (RVH).

Vidare görs en årlig revision av respektive ansvarig systemägare i syfte att kontrollera behörigheter i IFS 8.

En ny rutin har dessutom arbetats fram gällande förändringshantering. Syftet med den är att ha en enhetlig hantering för förändringar som sker i IFS 8.

Vi noterar även att en riskanalys har tagits fram för samtliga it-system. De allvarligaste riskerna finns även beskrivna i koncernens övergripande riskanalys. Utifrån riskerna skapas handlingsplaner som följs upp kontinuerligt av koncernens it-chef.

Granskningen visar även att uppföljningar av säkerhetsfrågor samt informationssäkerhetsfrågor sker kontinuerligt i koncernens it-ledningsgrupp. Frågor som är av allvarligare karaktär rapporteras även till koncernens strategiledningsgrupp. Nyligen rapporterades exempelvis allvarliga virusproblem som koncernen har haft.

Enligt riktlinjen för informationssäkerhet framgår att uppföljning av informationssäkerhetsnivån i form av intern kontroll ska ske minst årligen och rapporteras till koncernstyrelsen, vi noterar att detta inte har gjorts i enlighet med policyn. Koncernen planerar att under början av år 2017 rapportera informationssäkerhetsnivån till koncernstyrelsen.

Bedömning

Lekmannarevisorerna gör följande bedömningar:

Ifråga om rekommendationen att säkerställa drifts- och systemdokumentation för IFS i enlighet med de krav som ställs i "Regler gällande driftsdokumentation för it-baserade informationssystem" bedöms rekommendationen vara omhändertagen.

Ifråga om rekommendationen att årligen följa upp säkerhetsnivån samt informationssäkerhetsnivån i affärssystemet IFS i syfte att identifiera brister och skapa handlingsplaner för att åtgärda eventuella brister bedöms rekommendationen vara omhändertagen.

Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering

Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommunen.

Lekmannarevisorer är förtroendevalda och utses av fullmäktige ur gruppen förtroendevalda revisorer. Lekmannarevisorerna har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller delvis ägs av kommunen. I regel utses två lekmannarevisorer för varje bolag. Revisorerna är oberoende och granskar på ägarkommunernas uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna.

Resultatet av lekmannarevisorernas granskning redovisas i granskningsrapport och granskningsredogörelse, en per bolag.

Revisorerna tar även varje år fram en årsredogörelse som sammanfattar all den granskning som gjorts i kommunen under det aktuella året.

Revisorernas rapporter hittar du på www.goteborg.se/stadsrevisionen.

Språkbruk och revisionstermer

När revisorerna har genomfört en granskning lämnar de ofta rekommendationer till de granskade nämnderna och bolagen. Ibland lämnar de även revisionskritik.

Rekommendationer lämnas då revisorerna ser brister i verksamheten. Rekommendationerna syftar till att utveckla och förbättra verksamheten.

Revisionskritik lämnas då revisorerna ser brister i verksamheten som är av mer allvarlig karaktär. Revisionskritik graderas genom begreppen erinran eller anmärkning. Anmärkning är allvarligast.

Under kommande år följer revisorerna upp vilka åtgärder bolaget eller nämnden har gjort för att följa revisorernas rekommendationer.

Stadsrevisionen

Postadress: Box 2141, 403 13 Göteborg

Besöksadress: Stora Badhusgatan 6, Göteborg

Kontaktcenter: 031-365 00 00, kansli: 031-368 07 00

stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se

**Göteborgs
Stad**

goteborg.se/stadsrevisionen

Till styrelsen

Dnr: 0044/17

Datum: 2017-01-21

Årsredovisning 2016

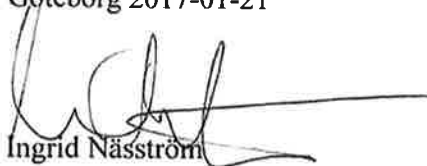
Renova Miljö AB lägger härmed fram årsredovisning för 2016. Revisorerna kommer att inför styrelsens behandling redovisa sina synpunkter och iakttagelser med anledning av årsredovisningen.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta:

att godkänna bifogade förslag till årsredovisning för verksamhetsåret 2016.

Göteborg 2017-01-21

Ingrid Näsström
VD

Till styrelsen

Dnr: 0149 / 2016

Datum: 2017-01-20

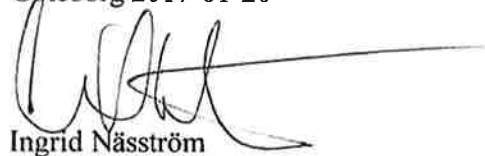
Rappet Årsrapport, 2016

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta:

att godkänna bifogade förslag till Rappet Årsrapport, 2016.

Göteborg 2017-01-20

Ingrid Näsström
VD

OMBYGGNAD AV PANNEKONOMISER, PANNA 1.

BAKGRUND

Successiva förbättringar och åtgärder i samband med reparationer är en effektiv och betydande del av det systematiska förbättringsarbetet vid Sävenäs. Genom att applicera nya och bättre tekniska lösningar vid redan pågående aktiviteter kan kostnadseffektiva uppgraderingar åstadkommas.

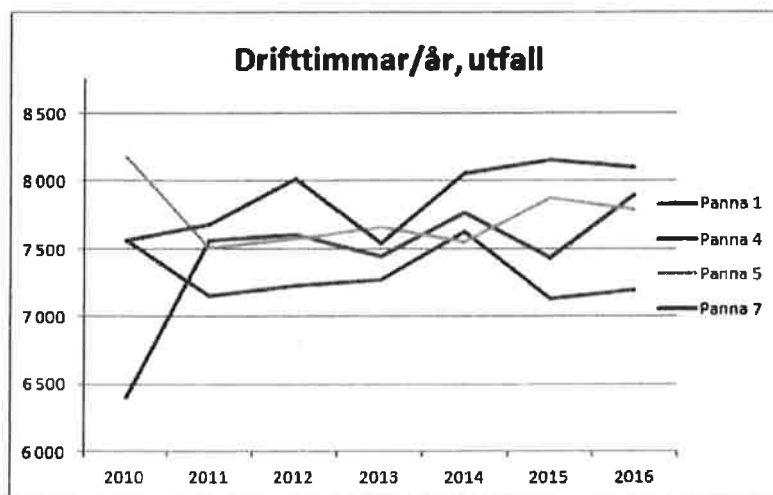
PANNA 1

Tillgängligheten för panna 1 är generellt lägre än för övriga pannlinjer. Det finns flera orsaker till detta, och tillgängligheten utgör ett kvitto på hela pannlinjens funktion med alla därtill nödvändiga komponenters funktion, från bunker till skorsten.

Under 2013 upprättades ett långsiktigt program för panna 1 i syfte att bygga bort svagheter och optimera utrustningen, med mål att öka tillgänglighet och prestanda.

Några av de hittills genomförda förbättringar är, bättre materialval vid överhettarbyten, sänkning av eldfast infordring, modernare stödbrännare och optimerade regulator.

Denna investering syftar till att ta ett ytterligare steg i programmets riktning.

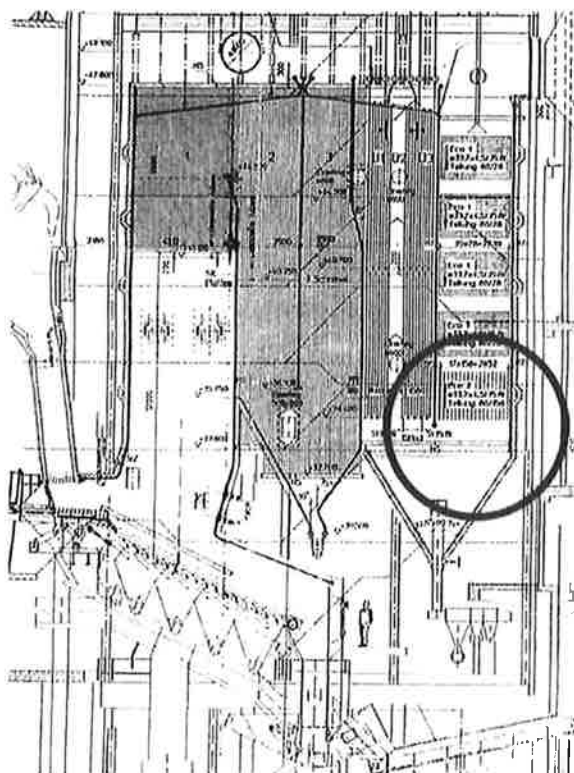

NULÄGE

Panna 1 designades ursprungligen med en något för stor pannvattenekonomiser, vilket tidvis leder till besvärande kokning i denna panndel, som har till uppgift att förvärma matarvattnet och efterkyla rökgaserna. Kokningen påverkar nivåhållningen mycket negativt i pannan, vilket leder till besvärande reglerproblem med nödtömningar och panntrippas som följd. Resultatet kan summeras genom oönskat produktionsbortfall och negativ miljöpåverkan.

Under sommarrevisionen 2017 kommer en av asktrattarna under pannan behöva repareras/bytas ut pga av slitage och korrosion. (se nedan figur) Vid reparationen demonteras tratten, vilket frilägger pannvattenekonomisern och förenklar åtgärder här.

Genom ombyggnad av ekonimisern till värmeöverförande konvektionsytor som ansluts till pannans cirkulationssystem kommer kokningen i pannvattenekonomisern att upphöra och nivåhållningen därigenom stabiliseras. Vid ombyggnaden ökas värmeöverföringen varpå effektiviteten på pannan ökas något.

Dagens ekonomiser 2
ersätts med ett utökat
konvektionstuppaket
som sträcker sig ner i
asktratten.

SYFTE OCH MÅL MED PROJEKTET

Projekt mål

1. Genom ombyggnad av pannekonominern minska reglerproblemen av pannvattennivån /domnivån.
2. Genom bättre och utökade konvektionskylytor i pannan minskas utgående rökgasttemperatur och pannverkningsgraden ökas.
3. Öka tillgänglighet på panna.
4. Skapa möjligheter för att möta målen för ”projekt M300” kring utökad kapacitet för panna 1, genom högre tillgänglighet, högre termisk kapacitet och förbättrad design.

KALKYL

Enligt offerter på design och material samt bedömning av erforderliga montagekostnader beräknas den totala materiella investeringen uppgå til. nkr.

Lönsamhetsbedömning:

Investering:

Ökade intäkter (el-, värme- och behandlingsintäkter)
genom ökad tillgänglighet med 2%:

Återbetalningstid:

Avskrivningstid maskininstallation

ÖVRIGT

Projektet utgör en del i ett program för effektivisering av panna 1, vilken syftar till att minska de totala drift- och underhållskostnaderna, baserat på återstående teknisk livslängd.

Inom programmet utreds förutom det i ovan beskrivet underlag till investering, även andra möjligheter, såsom att vidare reducera den eldfasta infodringen och förbättra och effektivisera rökgasrening. Varje aktivitet utreds separat och kan komma att bli föremål för ytterligare förslag till investeringar i framtiden.

RESURSER OCH TIDSPLAN FÖR PROJEKTET

Effektiviseringsprogrammet med förstudierna påbörjades under 2013.

Grundläggande termiska beräkningar genomförda av ursprunglig tryckkärlstillverkare.

Upphandling och inköp av detaljerat konstruktionsarbete samt material kan påbörjas direkt efter beslut om investering. Leverans och montage beräknas kunna ske under ordinarie sommarrevision 2017.

Montage utförs inom ramen för upphandlade ramavtal.

Överlämnad klar anläggning beräknas kunna tas i drift vid start eldningsäsong efter genomförd sommarrevision 2017.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta:

att uppdra åt VD att genomföra Ombyggnad av pannekonomiser Panna 1, vid Avfallskraftvärmeverket Sävenäs.

Göteborg 2017-01-26

Ingrid Näsström
VD

Till styrelsen

Dnr: /17
Datum: 2017-02-03

Hantering av bisysslor och jäv inom Renovakoncernen

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta:

att VD får i uppdrag att omarbeta anvisningen på så sätt att det framgår vem som ansvarar för att hantera den samlade dokumentationen kring bisysslor.

Göteborg 2017-02-03

Ingrid Näsström
VD

Anvisning för hantering av Bisysslor och Jäv inom Renovakoncernen

De förhållningssätt och de regler som råder på arbetsplatsen gällande bisysslor och jäv regleras i huvudsak i tecknade kollektivavtal och i våra anställningsavtal. Nedan följer en anvisning om hur vi informerar och följer upp vår efterlevnad av dessa regler.

Bisysslor som arbetsgivaren kan förbjuda

Bisysslor som arbetsgivaren kan förbjuda delas in i tre kategorier; arbetshindrande, konkurrerande eller förtroendskadliga.

- *Arbetshindrande bisysslor*
En bisyssla är arbetshindrande då den medför en beaktansvärd risk för arbetstagarens möjlighet att utföra en fullgod arbetsprestation hos arbetsgivaren. Det kan handla om att bisysslan tar arbetstid i anspråk eller att bisysslan medför brist på vila och rekreation.
- *Konkurrerande bisysslor*
En bisyssla är konkurrerande när en arbetstagare utanför sin anställning i Renova koncernen erbjuder konkurrerande verksamhet eller indirekt stöder sådan genom att tillföra kompetens.
- *Förtroendskadliga bisysslor*
Allmänheten skall kunna kräva att Renovakoncernens arbete utförs sakligt och opartiskt. En bisyssla är således förtroendskadlig om den kan skada allmänhetens förtroende eller anseendet för Renovakoncernen. Enbart misstanken eller risken för sådan skada kan medföra att en bisyssla inte är tillåten.

Jäv

- Att vara anställd i ett kommunalt bolag innebär ett särskilt ansvar att agera opartiskt och objektivt. Jävsreglerna gäller vid all handläggning av ärenden och riktar sig till den som på något sätt kan påverka dess utgång.
- En jävsituation kan vara aktuell om den som handlägger ett ärende är: vän eller ovän med någon som är part i ärendet, ekonomiskt beroende av en part eller intressent, engagerad i saken på ett sådant sätt att misstanke kan uppkomma att det brister i förutsättningarna för en opartisk bedömning.
- Regler för jäv skall med regelbundenhet gås igenom och diskuteras på APT- möten.
- Det är varje arbetstagares ansvar att för egen del fortlöpande reflektera över om en jävsituation kan föreligga.
- Chefer skall verka för ett öppet klimat där frågor som rör jäv med enkelhet kan diskuteras på arbetsplatsen.

Rutiner gällande hantering av bisyssla och jäv

Ett aktivt förhållningssätt

- Frågan om den enskilde har en bisyssla skall ställas i samband med rekryteringsförfarandet.
- Reglerna om bisysslor och jäv samt hur vi hanterar dessa skall behandlas regelbundet, t.ex. i samband med en arbetsplatsträff.
- Närmaste chef skall årligen i samband med utvecklingssamtal ställa frågan till den anställde om denne har någon bisyssla.
- Det är varje arbetstagares ansvar att för egen del fortlöpande reflektera och meddela närmaste chef över om en jävsituation kan föreligga eller olämplig bisyssla förekommer.
- Förhandlingsskyldighet föreligger enligt 11 § medbestämmandelagen, med arbetstagarens fackliga organisation, före beslut om förbud mot arbetshindrande eller konkurrerande bisyssla. Förhandlingsskyldighet föreligger däremot inte inför beslut om förbud mot förtroendskadlig bisyssla.

Göteborgs
Stad

Revisionsrapport: Rutiner för bedömning av bisysslor i Göteborgs Stad

Stadsrevisionen har granskat rutiner för bisysslor inom Göteborgs Stad. Granskningens syfte har varit att bedöma om bolag och nämnder har en tillräcklig kontroll för att i rimlig grad försäkra sig om att anställda inte har olämpliga bisysslor som kan vara till skada för Göteborgs Stad.

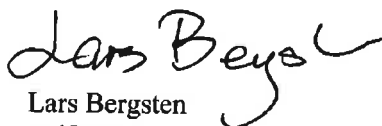
Granskningen omfattar Bostads AB Poseidon, Familjebostäder i Göteborg AB, fastighetsnämnden, Försäkrings AB Göta Lejon, Förvaltnings AB Framtiden, Förvaltnings AB Göteborgslokaler, GRYAAB AB, Gårdstensbostäder AB, Göteborg Energi AB, Göteborgs Egnahems AB, Göteborgs Hamn AB, Göteborgsregionens Fritidshamnar AB, Göteborgs Stads Bostads AB, Göteborgs Stads Parkerings AB, Göteborgs Stads Upphandlings AB, Higab AB, idrotts- och föreningsnämnden, kommunstyrelsen, kretslopp och vattennämnden, Liseberg AB, lokalnämnden, park- och naturnämnden, Renova AB, trafiknämnden och Älvstranden Utveckling AB. Iakttagelserna har stämts av med de tjänstemän i Göteborgs Stad som revisorerna varit i kontakt med under granskningen.

Revisionsrapporten översänds för *beaktande* till granskade nämnder och styrelser.

Revisionsrapporten översänds för *kännedom* till kommunfullmäktige samt till övriga nämnder och styrelser i Göteborgs Stad.

2016-06-14

För revisorsgruppen
enligt uppdrag

Lars Bergsten
ordförande

Christin Wrangstedt
revisionsdirektör

14 juni 2016

Rutiner för bedömning av bisysslor i Göteborgs Stad

Inledning

Det är viktigt att förtroendet för offentlig verksamhet är högt hos allmänheten. Att inventera och pröva anställdas *bisysslor* på ett systematiskt sätt är en av flera grundläggande åtgärder för att förebygga jävssituationer och för att undvika situationer där opartiskheten hos Göteborgs Stads anställda ifrågasätts.

Regler avseende bisyssla finns i lagen om offentlig anställning, Göteborgs Stads kollektivavtal samt anvisningen gällande regler om bisyssla och jäv vid anställning i Göteborgs Stad.

Enligt Göteborgs Stads anvisning är bisysslor i princip alla tillfälliga eller stadigvarande sysslor som utövas vid sidan av anställningen och som inte kan hänföras till privatlivet. Det kan vara annat arbete hos den ordinarie arbetsgivaren, arbete hos annan arbetsgivare samt vissa uppdrag på fritiden.

I anvisningen står det även att en bisyssla kan vara i form av en anställning, ett uppdrag eller egen verksamhet. Det förutsätts inte någon viss omfattning eller att det är fråga om förvärvsverksamhet eller att det utgår ekonomisk ersättning för att det ska vara fråga om bisyssla. Bisyssla kan vara antingen avlönad eller oavlönad.

Granskningens utgångspunkter

Syftet med granskningen har varit att bedöma om Göteborgs Stad har en tillräcklig kontroll för att i rimlig grad försäkra sig om att anställda inte har bisysslor som kan vara till skada för staden.

Granskningen har tagit sin utgångspunkt i följande frågor:

- Har bolag och nämnder styrande strukturer i form av regelverk, organisation, kontroll och uppföljning, för att i tillräcklig grad säkra att anställda inte har bisysslor som strider mot gällande regelverk?
- Är de styrande strukturerna för hanteringen av anställdas bisysslor implementerade i organisationen?

Granskningen omfattar 25 nämnder och bolag i Göteborgs Stad.

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier, intervjuer och en enkätundersökning.

Avgränsningar

Den konkreta frågan om enskilda anställda i Göteborgs Stad har eventuella bisysslor omfattas inte av granskningen.

Det kan vara intressant att kommentera att det i andra kommuner i Sverige genomförts så kallade registerkontroller. I en sådan registerkontroll har anställdas uppgifter till arbetsgivaren jämförts med uppgifter i bolagsverkets näringslivsregister. I samtliga av de fall där dessa registeranalyser genomförts har det framkommit att det finns ett högre antal bolagsengagemang hos anställda än vad arbetsgivaren haft kännedom om. Det kan också noteras att det i flera fall rört sig om engagemang i bolag som sedan återfunnits i kommunernas leverantörsregister. Liknande resultat har framkommit i undersökningar som Statistiska centralbyrån genomfört.

Stadsrevisionen menar att registerkontroller av detta slag strider mot Göteborgs Stads överenskommelse med arbetstagarerna. Ska det bli möjligt att genomföra registerkontroller är det nödvändigt att ändra det medgivande som ligger som bilaga till anställningsavtalet. Medgivandet bör då ändras så att personuppgifter får användas till fler ändamål än att *fullgöra avtalsenliga förpliktelser och att fullgöra sina rättsliga skyldigheter enligt arbetsrätten.*

Lagar och regelverk

Regler om bisysslor finns i *lagen om offentlig anställning*, i kollektivavtalet *Allmänna bestämmelser* och i *Göteborgs Stads anvisning gällande bisyssla och jäv*.

Enligt *lagen om offentlig anställning* är en bisyssla varje syssla, tillfällig eller stadigvarande, som utövas vid sidan av anställningen och som inte är hänförlig till privatlivet (Arbetsdomstolen 1985 nr 69).

Det finns inget generellt förbud mot bisysslor. Men det finns begränsningar. I *lagen om offentlig anställning* anges att en arbetstagarer inte får ha någon anställning, något uppdrag eller utöva någon verksamhet, som kan rubba förtroendet för anställdas opartiskhet i arbetet, eller som kan skada organisationens anseende. *Lagen* gör inget undantag motsvarande det som finns i de allmänna bestämmelserna för förtroendepuppdrag inom fackliga, politiska eller ideella organisationer om det finns risk för att de kan uppfattas som förtroendeskadliga.

Arbetstagarer har ingen generell skyldighet att självmant uppge bisysslor för arbetsgivaren. Om arbetsgivaren däremot uttryckligen ber om upplysningar om bisysslor, då är arbetstagarer skyldig att redovisa dessa. Arbetsgivare kan alltså inte förvänta sig att få en överblick över anställdas bisysslor enbart genom att förlita sig på att anställda oombedda berättar om dessa för arbetsgivaren.

Anvisning gällande regler om bisyssla och jäv vid anställning i Göteborgs Stad

Stadsledningskontoret tog fram *Anvisning gällande regler om bisyssla och jäv vid anställning i Göteborgs Stad* i juli 2014. Utgångspunkten i anvisningen är "att arbetstagarer själva förfogar över sin fritid och att bisysslor vid sidan av anställningen är någonting som arbetsgivaren ser positivt på". Anvisningen fastställer också att det är viktigt att anställda i staden inte har andra uppdrag eller anställningar som kan rubba förtroendet för stadens verksamhet, skada stadens anseende eller inverka negativt på arbetstagarerens möjligheter att fullgöra sina uppgifter.

Stadsledningskontorets anvisning fastställer bland annat att staden ska arbeta aktivt i tre steg för att informera sig om de anställdas bisysslor:

- 1) Frågan om den enskilde har en bisyssla ska ställas i samband med rekryteringsförfarandet.
- 2) Reglerna om bisysslor och hanteringsordningen för dessa ska behandlas regelbundet, till exempel i samband med en arbetsplatsträff.
- 3) Närmaste chef ska årligen i samband med medarbetarsamtal/utvecklingssamtal ställa frågan till den anställde om denne har någon bisyssla.

Det kan noteras att anvisningen inte ställer några krav på dokumentation. Anvisningen ställer inte heller några krav på uppföljning av efterlevnaden av anvisningen.

Resultat av granskningen

Granskningen visar att de granskade nämnderna och bolagen arbetar på olika sätt när det gäller bisysslor. På några enheter är det närmaste chef som både bedömer och beslutar om huruvida en bisyssla är förenlig med den anställdes arbetsuppgifter och med stadsledningskontorets anvisning. På andra enheter görs bedömningen av bisysslor tillsammans med personal-/HR-funktionen. Det är då en och samma person som fattar beslut om alla anställdas bisysslor. I granskningen svarar alla utom två av de intervjuade personalcheferna, eller motsvarande, att det finns en funktion för råd och stöd till anställda i frågor som rör bisysslor.

Flertalet chefer med personalansvar har svarat att de anser sig ha tillräckligt stöd vad gäller styrande och stödjande dokument och organisation för att hantera bisysslor.

Av enkätundersökningen framgår att förekomsten av bisysslor bland anställda inte alltid dokumenteras. Bristen på dokumentation riskerar att leda till en försämrad möjlighet till uppföljning och likvärdighet i gjorda bedömningar. Dessutom finns det en risk att enbart muntlig hantering leder till personberoende, det vill säga när en chef eller motsvarande slutar, riskerar informationen om bisysslor att försvinna ur organisationen med den personen.

I enkätundersökningen ställdes en fråga om det på förvaltningen/bolaget finns rutiner för hantering av konkreta frågor om medarbetares bisysslor. Endast drygt hälften av de tillfrågade cheferna med personalansvar svarar att sådana rutiner finns. Närmare hälften av de tillfrågade svarar att det inte finns rutiner av detta slag eller att de inte vet om det finns.

Granskningen visar att 21 av de 25 granskade enheterna uppger att de har som rutin att fråga sina medarbetare om de innehar någon bisyssla i samband med medarbetarsamtalen. Två enheter som inte tar upp frågan vid medarbetarsamtalen uppger att de gör en årlig dokumenterad uppföljning på annat sätt. 14 av de 25 enheterna har som rutin att ta upp frågan om bisyssla i samband med rekryteringsstillfället eller introduktionen av nyanställda.

I enkätundersökningen fanns en fråga riktad till chefer med personalansvar om de "någon gång begärt in upplysningar från medarbetare om bisyssla". Hälften av cheferna svarar att de någon gång har begärt in en sådan upplysning. Hälften av cheferna svarar att de inte någon gång har begärt in upplysningar om bisysslor från sina medarbetare. Eftersom det inte finns någon generell skyldighet för anställda att

på eget initiativ uppge bisysslor är det viktigt att arbetsgivare aktivt ställer denna fråga. Det är dessutom inte självklart att anställda har kännedom om vad som utgör en bisyssla, eller att en bisyssla kan vara olämplig. Det är alltså först då frågan om bisysslor ställs aktivt som det finns en möjlighet att med någorlunda god säkerhet bilda sig en uppfattning om eventuellt förekommande bisysslor. Vår granskning indikerar att hälften av alla chefer i enkätundersökningen inte aktivt ställer denna fråga, och bland de som uppger att de ställer frågan är det många som uppger att de inte dokumenterar detta. Detta betyder i sin tur att kännedomen om eventuella bisysslor riskerar att vara bristfällig.

Granskningen visar vidare, både i intervjuer och enkätundersökningen, att det råder viss osäkerhet om vad som ska betraktas som en bisyssla hos dem som ska tillämpa gällande regelverk. Att en bisyssla tolkas olika indikerar att man inte har kännedom om bestämmelserna i lagen om offentlig anställning. Det är viktigt att konstatera att en bisyssla enligt utslag i Arbetsdomstolen är "alla sysslor, tillfälliga eller stadigvarande, som utövas vid sidan av anställningen - och som inte är hänförliga till privatlivet" (Arbetsdomstolen 1985 nr 69). Det betyder alltså att begreppet bisyssla inte kan begränsas till avlönat arbete utan även omfattar fritidssysslor eller ideellt arbete. Detta är viktigt, eftersom värderingen av en bisyssla förutsätter att chefer med personalansvar har kännedom om vad som definitionsmässigt utgör en bisyssla. Att exempelvis sitta som ledamot i en styrelse för en bostadsrättsförening utgör definitionsmässigt en bisyssla. Av granskningen framkommer emellertid att flera tillfrågade inte uppfattar detta som en bisyssla. Därmed inte sagt att det är en otillåten bisyssla att sitta i en styrelse för en bostadsrättsförening.

Sammanfattande bedömning

Stadsrevisionen bedömer att de granskade nämnderna och bolagen till viss del har en otillräcklig uppföljning och kontroll av anställdas bisysslor. Vidare bedömer vi att kunskapen om gällande lagstiftning och anvisningen gällande regler om bisyssla och jäv vid anställning i Göteborgs Stad ibland är otillräcklig. Stadsrevisionen menar att förekomsten av bisysslor bör dokumenteras. Vi anser att det leder till bättre möjligheter för uppföljning och främjar likvärdighet i bedömningar samt ett minskat personberoende.

Arbetet med att hantera bisysslor kan, enligt vår mening, kompletteras med rutiner för uppföljning och kontroll. Uppföljningen kan ske i syfte att få en bild av i vilken omfattning stadens anvisning följs, men också för att till exempel kontrollera att anmälda bisysslor i form av bolagsengagemang överensstämmer med uppgifter i offentliga register såsom bolagsverkets näringslivsregister. Kontroller kan också göras i förebyggande syfte för särskilt känsliga tjänster.

Vår bedömning är att de nämnder och bolag som valt att begränsa antalet personer som gör bedömningar av bisysslors karaktär och beslutar om en bisyssla ska godkännas eller inte, får förutsättningar för en större likvärdighet och högre rättssäkerhet i värderingen av bisysslan.

Stadsrevisionen menar att nämnder och bolag i Göteborgs Stad i högre grad behöver säkerställa att stadsledningskontorets anvisning gällande bisyssla och jäv blir känd och implementerad i den egna organisationen.

Sammanfattningsvis bedömer stadsrevisionen att nämnder och bolag bör uppmärksamma och förbättra följande:

- säkerställa att frågan om bisyssla tas upp vid medarbetarsamtal (eller motsvarande)
- säkerställa att frågan om bisyssla tas upp vid rekrytering
- säkerställa att bedömning av bisysslor överensstämmer med intentionerna i lagen om offentlig anställning och Göteborgs Stads anvisning gällande regler om bisyssla och jäv
- säkerställa att de bedömningar som chefer gör av bisysslor blir dokumenterade.

Stadsrevisionen

Postadress: Box 2141, 403 13 Göteborg

Besöksadress: Stora Badhusgatan 6, Göteborg

Kontaktcenter: 031-365 00 00, kansli: 031-368 07 00

stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se

**Göteborgs
Stad**

PROTOKOLL

Styrelsens arbetsutskott, Renova Miljö AB

Datum: 2016-11-14

Tid: I enlighet med kallelsen

Plats: Styrelserummet, Gullbergs Strandgata 20 - 22

Närvarande: **Ledamöter:**
Claes Roxbergh, ordförande
Abbas Zarrinpour, 1 vice ordförande
Kjell Svensson, 2 vice ordförande
Anna-Lena Mellquist
Anders Enelund

Övriga:
Ingrid Näsström, VD
Lars Carlsson, ekonomichef

Sekreterare:
Marie Persson

Beslutsärenden

1 Delårsrapport 3, Rappet 3

Lars Carlsson informerade om att rapporten håller på att upprättas. Delårsrapport 3 innehåller rapportering kring klimatneutrala åtgärder samt prognos och budget.

BESLUT

Till styrelsen för beslut på styrelsemötet den 24 november 2016.

2 Styrkort för 2017 (bilaga)

VD visade den utskickade bilagan och kommenterade de mål som framgick av den utsända handlingen.

BESLUT

Till styrelsen för beslut på styrelsemötet den 24 november 2016.

3 Lokal anvisning tjänsteresor (bilaga)

VD informerade om att Göteborgs Stad har upprättat en resepolicy som bolaget omhändertagit i ett förslag till anvisning för tjänsteresor.

Ledamöterna diskuterade anvisningen.

BESLUT

Till styrelsen för beslut på styrelsemötet den 24 november 2016.

4 TEMA: Utvärdering och riskbedömning, Renovakoncernen - Företagsövergripande riskbedömning (bilaga)

VD kommenterade de risker som framgick av den utsända handlingen.
Ledamöterna diskuterade riskerna.

- Delegationsförteckning (bilaga)

VD informerade om att det inte skett några förändringar i delegationsförteckningen men den kommer att arbetas om fram till det konstituerande styrelsemötet 2017.

- Intern kontrollplan 2017 (bilaga)

VD informerade om att förslaget till den interna kontrollplanen är upprättat enligt den nya riktlinjen för styrning, uppföljning och kontroll från Göteborgs Stad.

Ledningsgruppen fick i uppdrag att återkomma med en sammanställning avseende den samlade bilden kring rapportering, styrning och kontroll av bolaget.

- Policys (bilaga)

Verksamhetspolicy

VD uppgav att det inte skett någon förändring av dokumentet.

Finansiell anvisning

VD meddelade att Lars Carlsson kommer att uppdatera den finansiella anvisningen.

Anvisning – Jämställdhet och mångfald

VD uppgav att det inte skett någon förändring av dokumentet.

BESLUT

Till styrelsen för beslut på styrelsemötet den 24 november 2016.

5 Gallring av pappershandlingar efter skanning för myndigheter i Göteborgs Stad (bilaga)

Sekreteraren redogjorde för ärendet i enlighet med utsända handlingar.

BESLUT

Till styrelsen för beslut på styrelsemötet den 24 november 2016.

6 Generellt gallringsbeslut för gallring av handlingar av tillfällig eller ringa betydelse för myndigheter i Göteborgs Stad (bilaga)

Sekreteraren redogjorde för ärendet i enlighet med utsända handlingar.

BESLUT

Till styrelsen för beslut på styrelsemötet den 24 november 2016.

7 Reinvestering primärluftförvärmare P4 (bilaga)

VD redogjorde för ärendet i enlighet med utsända handlingar.

BESLUT

Till styrelsen för beslut på styrelsemötet den 24 november 2016.

8 Ny ventilation i nya ugnshuset på Sävenäs (bilaga)

VD redogjorde för ärendet i enlighet med utsända handlingar. Ledamöterna ansåg att handlingen bör kompletteras med information om hur denna investering fördelar sig per bolag inför utskicket till styrelsen.

BESLUT

Till styrelsen för beslut på styrelsemötet den 24 november 2016.

9 Övrigt

Det förelåg inga övriga ärenden.

Informationsärenden

10 Resultat oktober 2016 inkl styrkort

Lars Carlsson kommenterade resultatet per den 31 oktober 2016 och visade bilder på investeringar samt budgetavvikelser. Avslutningsvis kommenterade Lars Carlsson de olika perspektiven i styrkortet.

VD informerade om balningslagret, ökande mängder fint brännbart och en ny rutin.

Ledamöterna diskuterade informationen.

11 Budget 2017, kompletterande information

Lars Carlsson kommer att redogöra för denna punkt på styrelsemötet den 24 november 2016.

12 Information från ägarrådets möte 3 november

Ledamöterna ansåg att punkten skall tas bort i kallelsen till styrelsemötet då inget nytt inträffat.

13 Ägardialog 8 december

Mats Boogh har informerat om att ägardialogen kommer att ske den 8 december 2016 klockan 8 – 10. Alla ordinarie styrelseledamöter kommer att bjudas in av Stadshus AB.

14 Riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll, regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning (bilaga)

Ledamöterna ansåg att en sammanfattning av dokumentet skall skickas ut till styrelsemötet.

15 Intern styrning och kontroll (bilaga)

Ledamöterna antecknade att handlingarna varit utsända. VD visade en bild över resultatet av en uppföljande granskning av GBP (gemensam byggprocess).

16 Aktuella remisser (bilaga)

Ledamöterna antecknade att handlingen varit utsänd.

17 Utvärdering av styrelsens respektive VDs arbete (bilaga)

Ledamöterna antecknade att handlingarna varit utsända. VD informerade om att arbetstagarrepresentanterna skall närvara vid utvärderingarna.

18 Övrigt

Utveckla relationer till närliggande partner.

En ledamot lämnade önskemål om en framtida diskussion om hur bolaget skall utveckla relationerna till viktiga partners.

Kretsloppsparkar.

Ledamöterna diskuterade beslutsprocessen kring investering i exempelvis byggandet av kretsloppsparkar.

Förändring av ledamot i Vision.

VD informerade om att Ralph Rosenlund meddelat att han kommer att lämna sitt fackliga uppdrag.

Besök av försäkringsbolag på Sävenäsanläggningen.

Ordförande lämnade information från ett besök på Sävenäs.

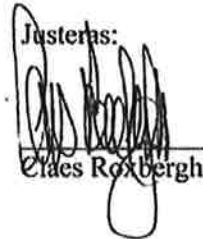
Ordföranden avslutade mötet.

Dag som ovan

Marie Persson

Justeras:

Claes Rötbergh

PROTOKOLL (7)

Fört vid sammanträde med styrelsen för Renova Miljö AB

Datum: 2016-11-24
Tid: I enlighet med kallelsen
Plats: Styrelserummet, Renova Holmen
Närvarande:

Ledamöter:

Claes Roxbergh, ordförande
Abbas Zarrinpour, förste vice ordförande
Kjell Svensson, 2 vice ordförande
Anna-Lena Mellquist
Anders Enelund
Pernilla Stafsén
Magnus Palmlöf
Bernt Lundborg

Suppleanter:

Bengt Andersson
Marita Johnson
Annika Hansson
Ing-Marie Samuelsson
Lars Kopp
Pia Andell
Christer Holmer

Personalrepresentanter:

Kim Jörgensen, ordinarie
Jim Lovevik, suppleant
Lia Detterfelt, suppleant
Bengt Lindberg, adjungerad

Renova tjänstemän:

Ingrid Näsström, VD
Lars Carlsson, Ekonomichef
Patrik Karlsson, AoÅ, punkt 12 - 13

Frånvarande:

Claes Jansson
Jan Trönsdal

Sekreterare:

Marie Persson

Inledande ärenden

1 Sammanträdet öppnande

Ordförande hälsade de närvarande välkomna och förklarade sammanträdet öppnat.

2 Godkännande av dagordningen

Godkändes det med kallelsen översända förslaget till dagordning med två justeringar. Punkten 14 utgick och en ny beslutspunkt tillkom under punkten 15, inflöden Sävenäs.

3 Val av justerare

Utsågs Kjell Svensson att jämte ordföranden justera protokollet.

4 Suppleanternas tjänstgöring

Utsågs suppleanter att, i ordinarie ledamöters frånvaro, tjänstgöra enligt följande:

Frånvarande ledamot

Jan Trönsdal

Tjänstgörande suppleant

Lars Kopp

5 Fråga om jäv

Ordförande frågade om det fanns någon som ville anmäla jäv.

Ingen anmälde jäv.

Beslutsärenden

Dnr 0149/16

6 Delårsrapport 3, Rappet

Lars Carlsson kommenterade resultatet per den 31 oktober 2016. Lars Carlsson informerade om balningslagret, mängder avfall till sortering, inkomna mängder matavfall samt investeringar. Avslutningsvis visades en bild över resultatutvecklingen 2012 – 2016.

VD uppgav att rapporten även innehåller information om bland annat personalområdet och den ekonomiska prognosen.

Styrelsen beslutade

att godkänna förslag till Rappet Uppföljningsrapport 3, 2016.

Dnr 0371/16

7 Styrkort för 2017

VD visade upp den utsända handlingen och kommenterade vissa av de upptagna målen.

Styrelsen beslutade

att godkänna förslag till styrkort 2017.

Dnr 0370/16

8 Lokal anvisning tjänsteresor

VD informerade om att Göteborgs Stad har upprättat en resepolicy som bolaget omhändertagit i ett förslag till anvisning för tjänsteresor.

Styrelsen beslutade

att godkänna förslag till lokal anvisning för tjänsteresor för Renovakoncernen.

9 Tema: Utvärdering och Riskbedömning.

Dnr 0387/16

- Företagsövergripande riskbedömning

VD visade den utskickade handlingen och besvarade en ledamots fråga.

Dnr 0077/16

- Delegationsförteckning

VD informerade om att det inte skett några förändringar i delegationsförteckningen men den kommer att omarbetas till det konstituerande styrelsemötet 2017.

Dnr 0386/16

- Intern kontrollplan 2017

VD kommenterade den utskickade handlingen och besvarade en ledamots fråga om uppföljningen.

VD visade en redovisning över det systematiska brandskyddsarbetet för 2016, se bilaga 1.

VD meddelade att bolaget infört en ny rutin för riskhantering.

Dnr 0388/16

- Policy

Verksamhetspolicy

VD uppgav att det inte skett någon förändring av dokumentet.

Finansiell anvisning

VD meddelade att Lars Carlsson har uppdaterat anvisningen med anledning av den nya kontrollösningen i Göteborg Stad.

Anvisning – Jämställdhet och mångfald

VD uppgav att det inte skett någon förändring av dokumentet.

Styrelsen beslutade

att godkänna ovan nämnda dokument.

Dnr 0372/16

10 Gallring av pappershandlingar efter skanning för myndigheter i Göteborgs Stad

Sekreteraren redogjorde för ärendet i enlighet med utsända handlingar.

Styrelsen beslutade

att med stöd av Arkivnämndens beslut AN 2016:1 för Göteborgs Stad fastställa gallringsfrister för pappershandlingar efter skanning som anges i denna skrivelse.

Dnr 0372/16 11 Generellt gallringsbeslut för gallring av handlingar av tillfällig eller ringa betydelse för myndigheter i Göteborgs stad

Sekreteraren redogjorde för ärendet i enlighet med utsända handlingar.

Styrelsen beslutade

att med stöd av Arkivnämndens beslut AN 2016:1 för Göteborgs Stad fastställa gallringsfrister för handlingar av tillfällig eller ringa betydelser som anges i denna skrivelse.

Dnr 0374/16 12 Reinvestering primärluftfövärmare P4

Patrik Karlsson beskrev bakgrunden till behovet av reinvesteringen och besvarade ledamöternas frågor.

Styrelsen beslutade

att genomföra en investering på 13 MSEK för att ersätta befintliga uttjänta primärluftfövärmare till panna 4.

Dnr 0373/16 13 Ny ventilation i nya ugnshuset på Sävenäs

Patrik Karlsson visade en bild över ugnshusventilation panna 4 och 5 och beskrev den nya ventilationens flöde.

Styrelsen beslutade

att genomföra en investering på 10.1 MSEK.

Dnr 0389/16 14 Beslut angående förrättningsarvode

Punkten utgick, se punkt 2.

15 Övrigt

Inflöden Sävenäs.

VD delade ut ett förslag till skrivelse till kund, samarbetspartner och övriga intressenter angående materialflöden till Renova Miljö 2017.

VD informerade om att balningslagret har ökat och VD föreslog en temporär åtgärd för att minska lagernivån.

Ledamöterna diskuterade ärendet samt förslaget till skrivelse och föreslog vissa justeringar.

Styrelsen beslutade

att godkänna skrivelsen med de justeringar som föreslogs på styrelsemötet.

Den slutliga versionen av skrivelsen bifogas protokollet, se bilaga 2.

Informationsärenden

Dnr 0123/16 16 Protokoll från AU-möte 2016-10-18

Det anmäldes och antecknades att protokollen från arbetsutskottets möten den 18 oktober 2016 förelåg justerat.

Dnr 0123/16 17 Protokoll från Styrelsemöte 2016-10-28

Det anmäldes och antecknades att protokollen från styrelsens möten den 28 oktober 2016 förelåg justerat.

18 VD-brev november 2016

Styrelsen antecknade informationen i det utsända VD-brevet daterat den 17 november 2016.

Dnr 0149/16 19 Resultat oktober 2016 inkl. styrkort

Punkten redovisades under punkten 6.

20 Budget 2017, kompletterande information

Lars Carlsson redovisade vissa delar av budget 2017 på en detaljerad nivå, i enlighet med ledamöternas önskemål.

En ledamot lämnade önskemål om en redovisning av strukturen och uppdelningen av bolagen.

21 Ägardialog 8 december

VD informerade om att Mats Boogh från Stadshus AB har meddelat att ägardialogen kommer att ske den 8 december 2016 klockan 8.30 – 10.10 Alla ordinarie styrelseledamöter och ordinarie personalrepresentanter kommer att bjudas in av Stadshus AB.

Styrelsen beslutade

att ge arbetsutskottet i uppdrag att ta fram en presentation till ägardialogen den 8 december 2016.

22 Riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll, regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning

Ledamöterna antecknade att handlingarna varit utsända och VD informerade kortfattat om att de nya riktlinjerna utarbetats av Göteborgs Stad.

Dnr 0169/16 23 Intern styrning och kontroll

Ledamöterna antecknade att handlingarna varit utsända. VD visade en bild över resultatet av en uppföljande granskning av GBP (gemensam byggprocess).

0123/16 24 Aktuella remisser

VD kommenterade den utskickade handlingen och ledamöterna antecknade informationen.

25 Utvärdering av styrelsens respektive VDs arbete

Det noterades i protokollet att inga tjänstemän deltog under denna punkt.

26 Övrigt

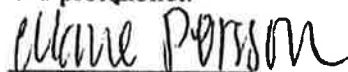
Rekrytering av ny verkställande direktör.

Ordförande lämnade information med anledning av att VD sagt upp sig. Ordförande meddelade att rekryteringsprocessen har påbörjats.

27 Sammanträdets avslutande

Ordföranden tackade de närvarande och förklarade sammanträdet avslutat.

Vid protokollet:

Marie Persson

Justeras:

Claes Kokburgh

Kjell Svensson

Bilaga 1, Redovisning över det systematiska brandskyddsarbetet för 2016.
Bilaga 2, Skrivelse till kund, samarbetspartner och övriga intressenter angående materialflöden till Renova Miljö 2017.

STATUS FÖR PLANERAD ERSÄTTNING AV 4 ST ABSORPTIONSVÄRMEPUMPAR (AVP) VID SÄVENÄS.

BAKGRUND

Absorptionsvärmepumparna utgör en central del av energiåtervinningen såväl som rökgasreningens funktion vid återvinning av avfall till energi vid avfallskraftvärmeverket i Sävenäs.

Den värme som frigörs genom kondenseringen av rökgaser kyls genom ett anläggningsövergripande mellankylsystem. Kylsystemet är gemensamt med kylsystem för anläggningens processutrustning. All värmen som kyls bort i kylsystemet leds till värmepumparna där den lågvärdiga energin lyfts med hjälp av absorptionsvärmepumpar till en temperaturnivå som kan nyttiggöras i fjärrvärmesystemet.

Vid full drift produceras nästan 1/3 av fjärrvärmen från anläggningen genom värmepumparna.

Värmepumpsparken för detta ändamål består idag av totalt 6st värmepumpar varav 2st större maskiner som installerades 2004 och 4st något mindre maskiner som installerades 1988.

De 4 äldre värmepumparna har genom åren reparerats och delvis genomgått tubbyten i syfte att upprätthålla drift och tillgänglighet.

STATUS VÄRMEPUMPAR

De 4 äldre värmepumpar närmar sig 30 års drift.

Tillgängligheten minskar och underhållsbehoven ökar successivt. Vi kan under de senaste åren konstatera ett flertal läckage som vid varje tillfälle ger upphov till stopp och reparationsåtgärder. Vid tubläckage pluggas den läckande tuben, varpå effektiviteten efterhand minskar.

För att kunna säkerställa tillgänglighet, vilket påverkar energiproduktionen och möjligheterna till effektiv rökgasrening behövs värmepumparna nu bytas ut.

TIDPLAN OCH PÅGÅENDE ARBETE

I den 5-åriga investeringsplanen finns de aktuella värmepumparna som står inför reinvesteringsbehov upptagna för genomförande år 2018 respektive 2019 (2 + 2 värmepumpar).

Den totala projektkostnaden beräknas till ca   mkr därav Renova AB belastas med 30% och Renova Miljö 70%.

Under totalstoppet 2016 genomfördes förberedande arbeten för att ett skifte skall kunna genomföras utan extra totalstopp, som normalt genomförs vart tredje år. Vid inlyft av värmepumpar krävs stora montageöppningar i fasad och/eller tak varför montaget måste ske utanför vintersäsong.

Leveranstider som indikerats från olika leverantörer ligger på ca 1 år från teknisk klar order.

Med anledning av detta måste beställning ske under sommaren 2017 för att hinna med ett montage under 2018.

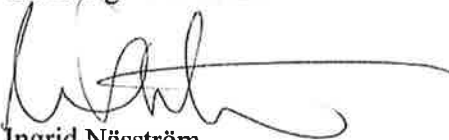
I skrivande stund finns en prekvalificerande annons ute på Visma TendSign för upphandling av nämnda värmepumpar. Parallellt med detta pågår nödvändig förprojektering för att kunna genomföra en upphandling.

Pågående upphandling är villkorad med bl. a ett investeringsbeslut av Renovas styrelse och därmed kan upphandlingen avbrytas utan kostnader om så beslutas.

Investeringen är planerad att tas upp för beslut vid styrelsemötet i maj 2017.

Christer Lundgren
Affärsområdeschef
Affärsområde Återvinning

Göteborg 2017-01-26

Ingrid Näsström
VD

Handläggare
Mats Boogh

Telefon
031-3685455

Datum
2016-12-14

Dnr
0109/16

Kretslopp och vattennämnden, Göteborgs Stad, direkttilldelar Renova AB ett antal avfallsinsamlingsområden

Kretslopp och vattennämnden fattade vid sitt sammanträde 2016-12-14 beslut om att direkttilldela avfallsinsamlingen till Renova AB för insamlingsområdena Centrum, Hisingen och Södra Skärgården. Detta innebär att cirka 60 procent av insamlingsverksamheten direkttilldelas Renova AB. Nämnden fattade dessutom beslut om att de funktionella entreprenaderna mobil sopsug, farligt avfall och slam ska direkttilldelas. Kretslopp och vatten planerar för en direkttilldelning från och med 2018-01-01.

Insamlingsområdena Sydväst och Nordost kommer fortsatt att handlas upp. Renova Miljö AB kommer inte att lägga anbud på avfallsinsamlingsentreprenader i insamlingsområdena Sydväst och Nordost.

Förvaltningsrätten har tilldömt Kretslopp och vattennämnden att göra om upphandlingen av entreprenaden för område Nordost som egentligen skulle starta 2017-04-03. Därför kommer Kretslopp och vattennämnden nu direktupphandla insamlingsentreprenaden för Nordost för tiden 2017-04-03 till 2018-03-31 och parallellt med detta göra en ny upphandling för Nordost som kommer gälla från 2018-04-01.

När det gäller drift av ÄVC och förråd blir det fortsatt direkttilldelning till Renova AB.

Har ni frågor om detta så kan ni kontakta er representant i KCR, Kommunalt Chefsnätverk Renova eller Mats Boogh på Göteborgs Stadshus AB.

Med vänlig hälsning

Göteborgs Stadshus AB

Mats Boogh
Bolagsansvarig

§ 221, Dnr 0335/16

Insamling av hushållsavfall – Direkttilldelning och upphandling

Tidigare behandling

Ärendet har bordlagts i Kretslopp och vattennämnden 2016-09-21 § 142, 2016-10-25 § 192 och 2016-11-28 § 206.

Handling

Förvaltningen har 2016-09-21 upprättat ett tjänsteutlåtande i rubricerat ärende.

Till sammanträdet föreligger ett yrkande från V och MP samt ett yrkande från S, M, L och KD.

Förslag till beslut

1. Yrkande från V och MP, se bilaga 1.
2. Yrkande från S, M, L och KD se bilaga 2.

Beslut

1. Kretslopp och vattennämnden beslutar att insamling av hushållsavfall i de fysiska områdena Centrum, Hisingen och Södra skärgården samt funktionsentreprenaderna mobil sopsug, farligt avfall och slam ska direkttilldelas Renova AB.
2. Förvaltningen ska informera Renovas övriga ägarkommuner om att direkttilldelning i delar av Göteborgs Stad planeras.
3. Avtalskonstruktionen med fem år och möjlighet till två årliga förlängningar förordas.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen emot varandra och finner att Kretslopp och vattennämnden bifaller yrkandet från S, M, L och KD.

Omröstning begärs. Nämnden godkänner följande beslutsgång.

Ja-röst för bifall till yrkande från S, M, L och KD.

Nej-röst för bifall till yrkande från V och MP.

Göteborgs Stad Kretslopp och vatten

Protokoll (12)

Sammanträdesdatum 2016-12-14

Omröstningsresultat

Med 7 ja-röster för yrkandet från S, M, L och KD och 2 nej-röster för yrkandet från V och MP beslutar nämnden bifalla yrkandet från S, M, L och KD.

Ledamot/tjänstgörande ersättare	Ja-röst	Nej-röst	Avstår från att rösta
Jöran Fagerlund Ordf. (V)		x	
Claes Johansson 2 vice ordf. (M)	x		
Ronnie Ljungh 1:e vice ordf. (MP)		x	
Ludwig Rydin (M)	x		
Anna Jivén (S)	x		
Kjell Gustafsson (S)	x		
Björn Wikman (L)	x		
Petra Rönnholm (S)	x		
Johan Löfgren (M)	x		
Summa	7	2	

Protokollsanteckning

Claes Johansson (M), Ludwig Rydin (M), Johan Löfgren (M), Björn Wikman (L) och Mathias Axelsson (KD) antecknar följande till protokollet:

Beslutet idag är en kompromiss som ger förvaltningen och Renova AB arbetsro för denna och nästa mandatperiod, och som ger möjlighet att upprätthålla en fungerande marknad för avfallshämtning i Västsverige. Vårt stöd till kompromissen innebär inte att vi har ändrat uppfattning i sak. Vår uppfattning är fortfarande att upphandlad avfallshämtning hade varit bäst för Göteborgarna.

Reservation

Jöran Fagerlund (V) och Ronnie Ljungh (MP) gör följande reservation:

Vi anser att nämnden i sina beslut endast ska föra fram information och argument som rör nämndens ansvarsområden. Det som rör nämndens beslut och ansvar i detta ärende är att direkttilldela de berörda verksamhetsdelarna till Renova AB. Vidare ska nämnden som upphandlande enhet tillvarata brukarnas intressen och verka för syftet med LOU att främja konkurrensen då upphandling ska ske.

Vi upplever att föreliggande beslut och yrkande inte tillvaratar dessa intressen på ett önskvärt sätt och reserverar oss därför mot detta beslut.

Expedieras

Renova AB

Göteborgs stadshus AB

KCR Kommunalt chefsnätverk Renova

YTF

Till styrelsen

Dnr: 0306/17 16
Datum: 2017-01-27

Uthyrning av delar av fastigheten på Gullberg Strandgata 20-22

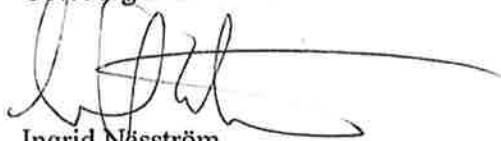
Lokalförvaltningen i Göteborg har tecknat avtal med Renova AB och kommer att hyra delar av Renovas lokaler på Holmen. Avtalet löper i 7år med möjlighet till förlängning.

Lokalförvaltningen kommer att disponera hela våning fyra och halva våning tre i kontorshuset samt omklädningsplatser. De kommer också att hyra en fjärdedel av garage G (närmast kontorshuset). Initialt ingår inte några p-platser för Lokalförvaltningens personal i avtalet.

Delar av fastigheten kommer att byggas om för att anpassas till förvaltningens behov, enl. tidigare fattat styrelsebeslut. Inflyttning kan ske tidigast under hösten 2017, men detta är beroende av när Renova efter upphandling kan få någon som utför ombyggnaderna.

För Renovas personal innebär det en del omflyttningar för att alla skall kunna sitta tillsammans med sin arbetsgrupp och eftersom det idag finns ett antal tomma rum i kontorshuset behövs inte så stora anpassningar av Renovas lokaler i ett första skede.

Göteborg 2017-01-27

Ingrid Näsström
VD

Till styrelsen

Dnr: /17
Datum: 2017-02-03

Mejl- hantering Styrelsen

Ledamöterna i arbetsutskotten har som förslag att styrelsen skall ha en gemensam hantering av inkommande e-post till styrelseledamöterna. Ordföranden kommer att redogöra för förslaget vid sammanträdet.

Göteborg 2017-02-03

Ingrid Näsström
VD

Till styrelsen

Dnr: 0047/17

Datum: 2017-01-23

Redovisning av det systematiska brandskyddsarbetet för 2016 för Renovakoncernen

Av totalt 22 brandskyddsområden har det på två genomförts riskanalyser med avseende på brand under 2016, för 2017 är det planerat att genomföras fyra riskanalyser.

På tio av områdena har man väl fungerande utbildningsplaner och de är dokumenterade.

Samtliga områden bedömer att det finns ett tillräcklig och fungerande brandskydd.

Den systematiska egenkontrollen av brandskyddet har genomförts enligt rutin på samtliga områden.

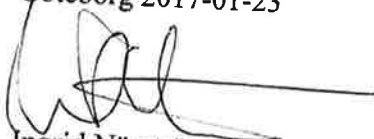
Under 2016 har det varit tre tillbud på våra anläggningar med avseende på brand, tre av anläggningarna har haft någon form av myndighetskontakt.

På 20 av områdena finns uppdaterade beredskapsplaner innehållande nödlägesorganisationer, ansvarsfördelning och utrymningsplaner.

Samtliga områden har uppdaterade brandskyddsredogörelser för 2016.

Under 2016 har det på sju anläggningar genomförts utrymningsövningar/brandövningar.

Göteborg 2017-01-23

Ingrid Näsström
VD

IT OCH INFORMATIONSSÄKERHET

STATUSRAPPORT TILL STYRELSEN AVSEENDE RENOVA AB OCH RENOVA MILJÖ AB

IT säkerhet

Yttre angrepp

Renova skyddas från yttre angrepp i flera linjer. Det första skyddet utgörs av de säkerhetstjänster Renova erhåller från staden i och med att Renovas internetanslutning går via stadsnätet. Renova betalade 2016 408 KSEK till staden för generell IT-säkerhet.

Nästa skydd är en sk brandvägg mellan Renova och Staden. Stadens nät är av nödvändighet ett mycket öppet nät med många punkter där det kan angripas, så denna ytterligare säkerhet är nödvändig för Renova. Utöver det finns en kostnad för virussydd till servrar och klienter.

De angrepp som skett under året är främst av två typer ransomware och epostbedrägerier.

Ransomware

Ransomware är ett virus som krypterar filer. Det kommer in i systemet genom att någon luras att klicka på en länk och laddar ner viruset till sin dator. Alla filer som användaren har tillgång till riskerar att krypteras. Renova har drabbats upprepade gånger med som mest 30 000 krypterade filer. Samtliga filer har kunnat återställas från backup. Attackerna har kunnat hanteras utan extern påverkan (t ex Renovas kunder) och med mycket liten intern påverkan. Det har dock krävt stor arbetsinsats från IT avdelningen för att återställa krypterade filer.

Under andra halvåret minskade antalet attacker men framförallt så har vi lyckats begränsa effekterna av attackerna så de i princip bara drabbar en enskild användare.

Åtgärder

Behörighetsstrukturen för filåtkomst på gemensamma filservrar har skärpts till vilken har minskat exponeringen. Renova har hjälpt staden att höja säkerheten genom visa hur man snabbare kan stänga tillgång till webbsidor med skadlig kod vilket gynnar Renova. Vi arbetar tillsammans med antivirusleverantören för att höja säkerheten på Renovas datorer.

Epost- bedrägerier

Det har gjorts försök att få till utbetalningar via bedrägerimail till ekonomichef som har maskerats att se ut som de kommer från en befattningshavare inom företaget. I Renovas fall VD. De innehåller instruktioner att göra en större brådskande utbetalning. Samtliga har stoppats då ekonomichefen uppmärksammat att de begärda utbetalningarna är orimliga, och dessutom inte följer Renovas policy kring utbetalningar. Detta är en typ av bedrägeriförsök som endast kan stoppas via uppmärksamma medarbetare som följer gällande rutiner.

Åtgärder

Ett försök till spårning av källan har gjorts, men spåret slutade i ett webbhotell i Florida. Polisanmälan har gjorts, men dessa brott är internationella och extremt svåra att hitta källan till.

Policys och anvisningar

Renovas IT säkerhetsanvisningar har uppdaterats och anpassats till stadens policys. Dessa antogs av styrelsen under 2016 och finns i RVH.

Driftssäkerhet

Incidenter

Renova har haft 10 driftsincidenter under 2016. Dessa har bara påverkat enstaka system och under begränsad tid. Fem av dessa har haft inverkan på verksamheten. Incidenterna har haft ytterst begränsad påverkan på Renovas förmåga att utföra sina uppdrag bl a för att verksamheten har manuella rutiner som följts under de timmar systemen varit otillgängliga. Samtliga incidenter som har påverkan på system eller okänd orsak loggas, utreds och följs upp. Jämfört med liknande verksamheter har Renova mycket hög driftssäkerhet.

Åtgärder

Under året har ett antal åtgärder vidtagits för att öka driftssäkerheten. Den största enskilda åtgärden är ett nytt datacenter (datahall) som har byggts vid Sävenäs och det stod klart i oktober. Hallen har full säkerhet och tillämpliga certifieringar. Det innebär skydd mot intrång, elavbrott, vattenskada, brand mm. Hallen byggdes av två huvudsakliga skäl, byggnationer och produktionsserverar.

Runt Holmen sker större bygg och anläggningsprojekt på alla sidor. Detta kommer pågå under ett antal år. Risker ökar därför att detta skall påverka datanät och elförsörjning under byggtiden. Därför är datacentret vid Sävenäs en backuphall, med serverar för alla verksamhetskritiska system som kan ta över om hallen på Holmen slås ut av något skäl.

Det andra skälet är att produktionsserverarna för produktionsstyrning på Sävenäs inte står i ett certifierat skyddat serverrum. Dessa kommer nu successivt att flyttas över till det nya datacentret när produktionen så tillåter.

I ett långt perspektiv där Renova eventuellt lämnar Holmen så kan datacentret på Sävenäs ta över som huvuddatacenter. I det läget är det troligt att backupdatacenter kan hyras externt alternativt nyttjande av sk molntjänster.

I övrigt har löpande förbättringar av nätverk och serverinfrastruktur genomförts.

Informationssäkerhet

Dataskyddsförordningen

Renovas PUL ombud har utbildats i dataskyddsförordningen för att kunna medverka i stadens projekt och även på egen hand säkra att Renova kommer att följa kommande dataskyddsförordning. Ett nytt personuppgiftsbiträdesavtal som är anpassat till dataskyddsförordningen har tagits fram och kommer att ersätta befintliga ombudsavtal med leverantörer.

Policys och anvisningar

Renovas informationssäkerhetsanvisningar uppdateras och anpassas till stadens policys. Dessa beräknas vara färdiga för styrelsens granskning och beslut till nästa styrelsemöte.

System för upptäckt av media med övergrepp mot barn

Systemet Netclean som identifierar media med övergrepp mot barn har installerats på alla persondatorer på Renova. Vid en incident om misstänkt media görs en anmälan till polis via Renovas HR avdelning. Inga incidenter har loggats hittills.

Alla har egna inloggningar

Samtliga medarbetare har nu personliga inloggningar vilket följer stadens policys. Tidigare har personal som ej haft egen tillgång till dator kunnat använda sk infokiosker för att läsa på intranät, se lönespecifikationer osv med gemensam inloggning till datorn. Dessa får nu logga in på datorn vilket ger spårbarhet, t ex för Netclean.

Göteborg 2017-01-27

Ingrid Näsström
VD

Till styrelsen

Dnr: 0169 / 1716
Datum: 2017-01-26

Rapportering Intern styrning och kontroll januari 2017

Stadsrevisionens granskning

Stadsrevisionens granskningsredogörelse för verksamhetsåret 2016 är slutförd och faktaavstämd. Slutrapport återstår

Ernst & Young revision

Revisioner i mars, augusti och december.

Skatteverket

Skatterevision på förmånsbilar och hyrda fordon avslutad.
Skatterevision på förmånsvärde parkeringsplatser pågår.

BMG Trada tredjeparts ISO-revision

Tredjeparts revision genomförs 6 – 8 februari 2017.

Göteborg 2017-01-26

Ingrid Näsström
VD

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Rev.Id. 2014-01--2014-05 Från PWC självdeklaration 2011 beträffande rutiner för att säkerställa att en ändamålsenlig ansvarfördelning, dvs. oförenliga aktiviteter / arbetsuppgifter utförs av skilda personer (exempel kontroll och attest). En dokumenterad SoD (Segregation of duties) matris ska upprättas.	Konsulten LindAndersson gjorde 2013 en SoD som efter omorganisation är inaktuell. Ny SoD kommer att upprättas.	Kontrollaktiviteter läggs in i rullande internrevisioner. Implementering sker löpande.	Vid avstämning med Lars under vecka 3 framkom att samtliga processer är ok förutom registrering av leverantör. Problemet kvarstår att det är samma medarbetare på ekonomi som både betalar fakturer och lägger upp leverantörsuppgifterna. Vi arbetar vidare med att hitta en lösning där någon annan enhet inom Renova kan sköta leverantörsregistret.	Pågående	2017-04-01

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljtt	Slutdatum
<p>Rev.Id.2014-01-2014-05 Från PWC självdeklaration 2011 beträffande generella IT- kontroller som säger att kontrollerna ska vara väldefinierade och dokumenterad med tydlig koppling mellan risk och kontrollåtgärd.</p> <p>Ansvar för kontrollåtgärden ska vara tydligt.</p> <p>Utvärdering av kontrollstrukturen ska ske vid förändringar i verksamheten.</p>	<p>Bolaget har valt att dela upp riskerna i IT- resp. informationssäkerhet. Enligt uppgift från bolaget är kontrollerna avseende IT-säkerhet kopplade till risk men inte kontrollerna till informationssäkerhet. Under 2011 har det skett identifiering och värdering av informationstillgångar. Resultatet av genomgången presenterades för ledningen under hösten 2011.</p> <p>Rutin behöver införas.</p>	<p>Behörigheter i IFS utgår från resp. chef och arbetsroll och verkställs av IT och Projekt.</p> <p>Ekonomisk behörighetsstruktur finns hos Controller på ekonomi. Övrig behörighetsstruktur finns hos Databasadministratör på IT och Projekt.</p> <p>Support för LIS-plattform och Verksamhetshandbok ligger hos Intraservice.</p> <p>Arbete i STU. Information finns i RISK-databasen och Solution Manager (IFS).</p>	<p>Revision genomfördes 2015 av EY. Under 2016 har lekmanarevisorerna följt upp 2015-års granskning samt rekommendationerna som lämnades.</p> <p>Lekmanarevisorerna har bedömt att drifts- och systemdokumentation för IFS är omhändertagen i enlighet med ställda krav.</p> <p>Uppföljning av säkerhetsnivån samt informations- säkerhetsnivån i IFS är också omhändertaget.</p>	<p>Klart</p>	<p>2016-12-31</p>

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
<p>Rev.Id. 2014-17. Policy och riktlinjer. I ägardirektivet finns angivet ett antal obligatoriska policyer som styrelsen skall fatta beslut om. Utöver det har ägarkommunerna antagit ett antal policyer, riktlinjer och regler som i någon grad skall styra verksamheten. Under våren skall en genomgång av policyer och riktlinjer genomföras för att säkerställa att Renova följer direktiven från ägarkommunerna.</p>	<p>Risken är att vi inte har med alla ägarkommunernas styrande dokument.</p>	<p>"Förteckning över andra krav" i Verksamhetshandboken är under översyn. Ägarkommunernas styrande dokument som har bäring på Renova omarbetas för att passa Renovas verksamhet. Dokumenteras i Diariet och Verksamhetshandboken. Information på Ledarforum, Kvartalsinformation, APT och Personalmöten.</p>	<p>Då inget nytt har framkommit när det gäller handläggningen och sekretessförbindelser i Miljö- och Arbetsmiljöguiden, kommer dessa inte att användas. Kvalitetsansvarig kommer därför att fortsätta hantera dokumenten i RVH enligt dokument "Lagar och andra krav" B730B01666. Dokumentationen ligger under "Andra krav - Förteckning" B730B00898.</p>	<p>Klart</p>	<p>2016-12-01</p>

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
<p>Från ISO-revision 2014. Avvikelse 1. Verksamheten brister i hantering av avvikelser, olyckor och tillbud. Centralt arbetsmiljö: 46 ärenden av de som registrerats under 2014 är ännu inte påbörjade. Det finns även från 2012 och 2013 som fortfarande ej är påbörjade. Anmälan till Försäkringskassan och Arbetsmiljöverket registreras i LISA. Enligt egen rutin skall en kopia på anmälningen skickas till skyddsombud. Enligt uppgift görs detta bristfälligt. Samverkan: Det finns en samverkad åtgärdsplan för arbetsmiljöförbättringar där ca 50% av de beslutade åtgärderna inte är genomförda.</p>	<p>Orsak till att avvikelsen uppstod. Centralt arbetsmiljö: Respektive chef har inte hanterat sina ärenden. Organisationsförändringar med chefer som har slutat har påverkat att ärenden inte blivit avslutade. Ärenden har fallit mellan stolar. Samverkan: Detta avser arbetsmiljöplanen för Affärsområde Logistik. Vid uppföljningstillfället som var efter revisionsdatum konstaterades att merparten av aktiviteterna för 2014 var genomförda.</p>	<p>Korrigerande åtgärd. Centralt arbetsmiljö: Tillbud och olycksfall följs fortsättningsvis upp vid LSG och Skyddsgruppsmöte. HR följer månadsvis upp status av ärenden i LISA och rapporterar till affärsområdeschef. Uppdatering av RVS rutin "Anmälan av tillbud och arbetsskador" kompletteras med en checklista för cheferna. Genomgång på resp. ledningsgrupp dock senast 2015-04-03. Uppföljning dokumenteras i LSG- och skyddsgruppsprotokoll samt skriftligt underlag till Affärsområdeschefer. Samverkan: Se bilaga "150305 Bilaga korrigerande åtgärd för avvikelse 1 o 2.</p>	<p>Avvikelsehanterings-systemet TRJA har inte gått att starta upp på grund av att ett intakt IT-register (AD=Active Directory) saknas. Arbetet med TRJA har första prioritet hos IT-avdelningen.</p>	<p>Pågående</p>	<p>2017-04-01</p>

GAP-analys Område lakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
<p>Från ISO-revision 2014. Avvikelse 1. Verksamheten brister i hantering av avvikelser, olyckor och tillbud. Utbildning och kompetenshöjande aktiviteter: Avvikelse från föregående revision är ej åtgärdad enligt insänt svar till BMG.</p> <p>Inköp: Enligt egen rutin skall leverantörsavvikelser registreras i Platina. Enligt uppgift följs inte denna rutin för hantering av leverantörsavvikelser. Kode och Ytterby ÅVC: Skyddsronder vid ÅVC genomförs vid ett tillfälle per år. Senast 2014-09-24. Flera, merparten, av de noterade bristerna har ännu inte åtgärdats.</p>	<p>Orsak till att avvikelsen uppstod. Utbildning och kompetenshöjande aktiviteter: Det fanns en plan framtagen men den blev framskjuten. Inköp: Renovas verktyg (Platina) för avvikelsehantering är inte användarvänligt vilket gör att det inte används fullt ut. Avvikelser hanteras istället via samtal, e-mail och direkta kontakter och det blir svårt att sammanställa avvikelser för uppföljning. Kode och Ytterby ÅVC (tidigare Krab): Skyddsrondersprotokoll finns men på ÅVC saknades dator för att ta fram protokollet. Saknade datum när åtgärden skall vara klar.</p>	<p>Korrigerande åtgärd. Utbildning och kompetenshöjande aktiviteter: Se bilaga "150305 Bilaga korrigerande åtgärd för avvikelse 1 o 2. Inköp: Rutinen för avvikelsehantering ses över och ändras. En kartläggning av Platina genomförs. Kode och Ytterby ÅVC: Arbetet kommer att följa Renovas rutiner med skyddsrondersprotokoll.</p>	<p>En ändring i handläggningen genomförs.</p> <p>Ny avvikelerutin tas fram för TRIA.</p> <p>Avvikelsehanterings-systemet TRIA har inte gått att starta upp på grund av att ett intakt IT-register (AD=Active Directory) saknas.</p> <p>Arbetet med TRIA har första prioritet hos IT-avdelningen.</p>	<p>Pågående</p>	<p>2017-04-01</p>

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Från ISO-revision 2014. Avvikelse 2. Det brister i uppföljningen av verkan av genomförda kompetenshöjande aktiviteter. HR: Det genomförs ingen strukturerad uppföljning av verkan av genomförda kompetenshöjande aktiviteter.	Orsak till att avvikelserna uppstod. HR: Det finns en plan framtagen sedan tidigare, men den blev framskjuten. Utbildning har sporadiskt tidigare rapporterats in till HR.	Korrigerande åtgärd. HR: Se bilaga "150305 Bilaga korrigerande åtgärd för avvikelse 1 o 2"	Området följs upp och revideras av internrevisor. Området kommer att revideras även vid ISO-revision som sker i februari 2016.	Påbörjat. Avvikelsen erhöles även vid ISO-revision 2015 och är samma som avvikelserna "Från ISO-revision 2015. Avvikelse 3".	2017-12-31

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
<p>Från ISO-revision 2014. Avvikelse 2. Det brister i uppföljningen av verkan av genomförda kompetenshöjande aktiviteter.</p> <p>Återvinning och behandling: För verksamhet i anläggning för mottagning av sekretess och riskavfall krävs att personal som arbetar inom denna enhet genomgår en särskild bedömning som bland annat innebär att ett utdrag ur belastningsregistret skall genomföras. Att så har skett skall dokumenteras. Vid revisionen kunde inte samtlig personals belastningsutlåtande återfinnas. Likaså kunde inte någon rutin uppvisas där det var beskrivet vilka kontroller som skall genomföras och hur länge eventuella kontrollåtgärder skall gälla. Ex med vilken frekvens skall en ny kontroll genomföras.</p>	<p>Orsak till att avvikelsen uppstod.</p> <p>Återvinning och behandling: Tillvägagångssätt för bedömning av personal, frekvens och beskrivning av dokumentation var inte tillräckligt tydligt beskrivet i rutinen.</p>	<p>Korrigerande åtgärd.</p> <p>Återvinning och behandling: Rutinen har följande lydelse under personal: Endast specialutbildad personal får arbeta i sekretessmottagningen. Mottagningspersonal på Sävenäs risk- och sekretessmottagning skall ha genomgått för arbetet adekvat utbildning framtagen av Renovas säkerhetschef. Den personal som arbetar inom sekretessmottagningen ska ha genomgått en särskild bedömning som bl a innebär att utdrag ur belastningsregistret kontrolleras. Dessa kontroller ska genomföras var 3de år.</p> <p>Ansvarig chef noterar att kontrollen är gjord.</p>	<p>Området följs upp och revideras av interntrevisorer. Området kommer att revideras även vid ISO-revision som sker i februari 2016.</p>	<p>Påbörjat.</p> <p>Avvikelsen erhöles även vid ISO-revision 2015 och är samma som avvikelsen "Från ISO-revision 2015. Avvikelse 3".</p>	<p>2017-12-31</p>

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
<p>Från ISO-revision 2014. Avvikelse 2. Det brister i uppföljningen av verkan av genomförda kompetenshöjande aktiviteter.</p> <p>Tagene Deponi och ÅVC: Krav på kompetenser finns i befattningsbeskrivningar, krav på kunskap om våg samt vattenprovtagning saknas emellertid.</p> <p>Kode och Ytterby ÅVC: Enligt rutin 40, 03, 05 skall personal i ledande befattningar ha genomgått extern utbildning i lagar och författningar. Personal med detta ansvar har enligt uppgift inte genomgått någon sådan utbildning.</p>	<p>Orsak till att avvikelsen uppstod.</p> <p>Tagene Deponi och ÅVC: Det kunde inte verifieras att befintlig personal har klarat introduktionen avseende vägen eftersom det saknas uppföljning av genomförda introduktioner/ kurser.</p> <p>Kode och Ytterby ÅVC: Rutinen är otillräcklig.</p>	<p>Korrigerande åtgärd.</p> <p>Tagene Deponi och ÅVC: Uppföljning sker vid utvecklingssamtal.</p> <p>Kode och Ytterby ÅVC: Rutinen ses över och uppdateras.</p>	<p>Området följs upp och revideras av interrevisor. Området kommer att revideras även vid ISO-revision som sker i februari 2016.</p>	<p>Påbörjat.</p> <p>Avvikelsen erhöles även vid ISO-revision 2015 och är samma som avvikelsen "Från ISO-revision 2015. Avvikelse 3".</p>	<p>2017-12-31</p>

GAP-analys Område laktrågelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
<p>Från ISO-revision 2014 Avvikelse 4. Det brister i hantering av lagar och andra krav.</p> <p>Kode och Ytterby ÅVC: I beslutet står bland annat att särskilda beslut skall upprättas för Kode och Ytterby. Dessa beslut har inte Renova Miljö AB kännedom om.</p> <p>Dagvattenhanteringen är även den en osäkerhetsfaktor då det åligger verksamhetsutövaren/ tillståndshavaren att vidta åtgärder vid utsläpp.</p> <p>Likaså gäller för förening av mark.</p> <p>Renova Miljö AB har inte säkerställt att det på ett tydligt sätt framgår vilka ansvar som åligger företaget eller om ansvaret kvarligger hos kommunen.</p>	<p>Orsak till att avvikelser uppstod.</p> <p>Kode och Ytterby ÅVC: Upprinnelsen är att ägandet har övergått till Kungälv kommun medan verksamheten drivs i Renova. Informationen mellan Kungälv kommun och Renova har brutit eller inte varit tillräckligt tydlig.</p>	<p>Korrigerande åtgärd. Kode och Ytterby ÅVC: En rutin, under upprättande, som skall användas då ägarskap övergår till annan part. Arbetet med en nyligen avslutad entreprenad i Kungsbacka genomfördes i projektform och detta projekt ligger till grund för rutinen. Rutinen åtföljs av en checklista.</p>	<p>Då inget nytt har framkommit när det gäller handläggningen och sekretessförbindelser i Miljö- och Arbetsmiljöguiden, kommer dessa inte att användas.</p> <p>Kvalitetsansvarig kommer därför att fortsätta hantera dokumenten i RVH enligt dokument "Lagar och andra krav" B730B01666.</p> <p>Dokumentationen ligger under "Andra krav - Förteckning" B730B00898.</p>	<p>Klart</p>	<p>2016-12-01</p>

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Från Granskningsredogörelse 2015. Rekommendation område Förrådshantering	Lekmannarevisorerna rekommenderar koncernstyrelsen att se till att berörda verksamheter följer koncernens rutiner för förrådshantering.	Vi tar fram ny process inköp. Denna process ska rullas ut i Q3 till verksamheterna med utbildning av process rollerna; beställare och direktupphandlare plus mottagningsgodkännare. I denna process framgår om man har behov av vara att man går till förråden för att hämta ut vara ur förrådet, är det inte lagerfört så skapar beställare en inköpsanmodan som efter attest/ godkännande av chef blir en inköpsorder. Efter leverantör levererat vara så registreras vara i IFS och den utlämnas till den behövande i verksamheten.	Rutiner framtagna och implementerade. Internrevision genomförs i enlighet med beslut från Ledningens genomgång 160907.	Klart	2016-12-31

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Från ISO-revision 2014 Avvikelse 4. Det brister i hantering av lagar och andra krav. Ringön: Vid samtal med verksamhetens företrädare framkommer att tillgång "andra krav" i viss mån saknas, liksom kännedom om huruvida uppföljning av lagerlevnad har genomförts. Det skapar risker att företaget inte följer gällande lagar och andra regler. Rollsbo: Lagkrav är tillgängliga, men vid samtal med verksamhetens företrädare framkommer att tillgång till "andra krav" saknas, liksom kännedom om hur dessa efterlevs. Det skapar risker att företaget inte följer gällande krav.	Orsak till att avvikelser uppstod. Ringön: Det har brustit i kommunikationen. Dokumentationen finns men det är svårt att hitta i RVS. Rollsbo: Det har brustit i kommunikationen. Dokumentationen finns men det är svårt att hitta i RVS.	Korrigerande åtgärd. Ringön: RVS rensas och uppdateras. Rutin för lagar och krav samt kommunikation och uppföljning ses över. Förtölpande uppföljning på personalmöten och medarbetarsamtal. Rollsbo: RVS rensas och uppdateras. Rutin för lagar och krav samt kommunikation och uppföljning ses över. Förtölpande uppföljning på personalmöten och medarbetarsamtal.	Då inget nytt har framkommit när det gäller handläggningen och sekretessförbindelser i Miljö- och Arbetsmiljö- guiden, kommer dessa inte att användas. Kvalitetsansvarig kommer därför att fortsätta hantera dokumenten i RVH enligt dokument "Lagar och andra krav" B730B01666. Dokumentationen ligger under "Andra krav - Förteckning" B730B00898.	Klart	2016-12-01

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Från ISO-revision 2014 Avvikelse 4. Det brister i hantering av lagar och andra krav. Återvinning och behandling: Vilka "andra krav" som gäller för de olika anläggningarna är otydligt då dessa krav är utspridda i olika typer av dokument som avtal, myndighetsbeslut, branschkrav, ägarkrav m.fl. Hur företagen följer upp att man följer dessa krav är inte på ett tydligt sätt beskrivet.	Orsak till att avvikelser uppstod. Återvinning och behandling: Det har brustit i kommunikationen. Dokumenten finns men det är svårt att hitta i RVS.	Korrigerande åtgärd. Återvinning och behandling: RVS rensas och uppdateras. Rutin för lagar och andra krav samt kommunikation och uppföljning ses över. Fortlöpande uppföljning på personalmöten och medarbetarsamtal.	Då inget nytt har framkommit när det gäller handläggningen och sekretessförbindelser i Miljö- och Arbetsmiljö- guiden, kommer dessa inte att användas. Kvalitetsansvarig kommer därför att fortsätta hantera dokumenten i RVH enligt dokument "Lagar och andra krav" B730B01666. Dokumentationen ligger under "Andra krav - Förteckning" B730B00898.	Klart	2016-12-01

GAP-analys Område lakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Från Granskningsredogörelse 2015. Rekommendation område Systematiskt brandskyddsarbete (SBA) och krisberedskap	Lekmannarevisorema rekommenderar koncernstyrelsen att säkerställa att samtliga berörda verksamheter genomför systematiska utrymningsövningar.	Genomgång av rutiner med berörda för att säkerställa att systematiska utrymningsövningar genomförs.	Vid lekmannarevisoremas granskning 2016 noterade de att utav fjorton anläggningar har endast sju anläggningar haft utrymningsövningar. Rekommendationen kvarstår.	Pågående	2017-07-01

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Från Granskningsredogörelse 2015. Rekommendation område IT-verksamheten (IFS)	Lekmannarevisorena rekommenderar koncernstyrelsen att säkerställa att koncernen tar fram drifts- och systemdokumentation för IFS i enlighet med de krav som ställs i Regler gällande driftsdokumentation för IT-baserade informationssystem	Ny anvisning framtagen och fastställd. Nya rutiner baserade på anvisningen håller på att tas fram. Rutinerna skall sedan dokumenteras i RVH, fastställas och införas.	Lekmannarevisorena bedömer i 2016-års granskning att rekommendationen är omhändertagen.	Klart	2016-12-31

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Från Granskningsredogörelse 2015. Rekommendation område IT-verksamheten (IFS)	Lekmannarevisorena rekommenderar koncernstyrelsen att årligen följa upp säkerhetsnivån samt informationssäkerhetsnivån i affärssystemet IFS i syfte att identifiera brister och skapa handlingsplaner för att åtgärda eventuella brister.	Nya rutiner är framtagna avseende accesskontroll och förändringshantering. Rutinerna skall dokumenteras i RVH, fastställas och införas.	Lekmannarevisorena bedömer i 2016-års granskning att rekommendationen är omhändertagen.	Klart	2016-12-31

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Från ISO-revision 2015. Avvikelse 1. Det brister i det riskbaserade tänkandet. 1:3. Marieholm Riskanalys avseende miljörisiker är genomförd men uppföljning och ny riskbedömning är ej genomförd enligt avsedd blankett. Under arbetet med att ta fram riskanalys (sedan 2011) har ingen skyddsronnd genomförts. Det saknas samsyn inom organisationen avseende syfte och genomförande av riskanalyser kontra skyddsronder.	Orsak till att avvikelser uppstod. 1:3. Marieholm Skyddsronnd har inte genomförts under genomförandet av riskanalys, för att det har ansetts lite som kaka på kaka och att man sparar tid och arbete på detta sätt.	Korrigerande åtgärd. 1:3. Marieholm Vid ISO-revisionen som genomfördes den 2 februari kom det fram ett väldigt klarhetsbringande sätt att se det hela. Nämligen att riskanalysen ska ses som det forum där vi sätter upp vilka regler vi ska förhålla oss till medan skyddsronden är de tillfällen då vi kontrollerar hur väl vi lever upp till dessa. Riskanalys och skyddsronnd kan alltså inte ersätta varandra utan måste finnas till tillsammans.	Arbetet genomförs löpande efter uppdaterad rutin.	Implementerat. Internrevision ännu ej genomförd.	2017-04-01

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Från ISO-revision 2015. Avvikelse 2. Det brister i styrningen av nödlägsberedskapen. 2:1. Övergripande	Orsak till att avvikelser uppstod. 2:1. Övergripande Renova har inte sett säkerhetsprocessen ur ett helhetsperspektiv.	Korrigerande åtgärd. 2:1. Övergripande VD är säkerhetsansvarig och ett risk- och säkerhetsarbete är igångsatt.	Rutiner införda och beskrivna i RVH. Interntrevision återstår	Implementerat	2017-03-01

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
<p>Från ISO-revision 2015. Avvikelse 2. Det brister i styrningen av nödlägsberedskapen. 2:2. Marieholm Samtliga brandsläckare i verksamheten har verksamheten har utgången kontrollidatum. Ögondusch/ nöddusch är ej funktionskontrollerade. Korg för personlyft med truck är inte kontrollerad i rätt tid.</p>	<p>Orsak till att avvikelser uppstod. 2:2. Marieholm En i personalstyrkan sköter SMP-ronderna. Han hade för sig att det var vartannat år som brandsläckarna kontrollerades och stämpelas om. Eftersom de är stämplade 2014 nu tänkte han att då blir det i år (2016) som det sker nästa gång. Att ögonduschen inte kontrollerades beror helt enkelt på att detta förbisetts. Den har aldrig varit i närheten av att behöva användas så det har glömts bort. Luffkorg på Marieholm skulle enligt stämpel på plåten besiktigas i augusti 2015 och det var inte gjort.</p>	<p>Korrigerande åtgärd. 2:2. Marieholm Nu vet vi att brandsläckare ska ske varje år och kontrolleras därefter. Vi har infört kontroll av ögondusch som en årlig rutin i årshjulet. Efter samtal med Inspecta som utför besiktning framkom att informationen på stämpeln var fel, då lyffkorgen endast behöver besiktigas en gång. Inspecta återkommer med ny besiktningsskylt där detta framgår.</p>	<p>Samtliga korrigerande åtgärder är genomförda. Internrevision återstår.</p>	<p>Implementerat</p>	<p>2017-03-01</p>

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
<p>Från ISO-revision 2015. Avvikelse 2. Det brister i styrningen av nödlägsberedskapen. 2:3. Sävenäs farligt avfall En brandpost påträffades, där slangvindan spärrades av locket till en behållare som placerats under slangvindan. I rum för hantering av kemikalier finns två tempererade ögonduschar som kontrolleras vid skyddsround. Att de kontrollerats kan inte verifierats</p>	<p>Orsak till att avvikelserna uppstod. 2:3 Sävenäs farligt avfall Någon ur personalen har placerat behållaren fel. En kommunikationsmiss i dokumentet</p>	<p>Korrigerande åtgärd. 2:3. Sävenäs Farligt avfall Området framför brandposten har gulmarkerats. Har ändrat på skyddsroundsprotokollet där det står att ögonduscharna ska kontrolleras samt att det fylls i på dokumentet. Har även satt upp ett dokument på väggen där vi kollar av ögonduschar varje månad och signerar att det är gjort. Ansvarig för detta är kemist Per Larsson, samt förman Göran Axelsson.</p>	<p>Samtliga korrigerande åtgärder är genomförda. Internrevision återstår.</p>	<p>Implementerat</p>	<p>2017-03-01</p>

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Från ISO-revision 2015. Avvikelse 3. Det finns vissa brister i processen för att säkerställa och utveckla kompetensen i verksamheten. 3:1. Övergripande Även från ISO-revision 2014.	Orsak till att avvikelser uppstod. 3:1. Övergripande Utbildningsprogram med uppföljning har delvis beskrivits men inte startats upp.	Korrigerande åtgärd. 3:1. Övergripande För hela koncernen arbetas ett utbildningspaket för chefer fram under 2016. Paketet kommer dels att innehålla grundläggande utbildningar inom Renovas kärnverksamhet samt spets- och riktade utbildning efter definerat behov.	Utbildning sker löpande och vid Ledarforum.	Pågående	2017-12-31

GAP-analys Område Lakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Från ISO-revision 2015. Avvikelse 1. Det brister i det riskbaserade tänkandet. 1:1. Övergripande	Orsak till att avvikelser uppstod. 1:1. Övergripande Ledningssystemet har inte använts som ett verktyg för att arbeta förebyggande utan endast som en checklista för att uppfylla kraven i äldre standarder.	Korrigerande åtgärd. 1:1. Övergripande I den regelbuden kartläggningen/ uppföljningen av Renovas processer kommer riskbedömning att ingå som ett moment. De risker som identifieras kommer att ses som förbättringsmöjligheter och utifrån dessa arbetar vi med förebyggande åtgärder.	Vårt arbetssätt för kvalitet har uppdaterats och "Kvalitetsarbete 2.0" har antagits av Strategiledningen 160901.	Klart	2016-12-31

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Från ISO-revision 2015. Avvikelse 1. Det brister i det riskbaserade tänkandet. 1:2. Ledningen	Orsak till att avvikelsen uppstod. 1:2. Ledningen Arbetet med affärs- och verksamhetsplanerna pågår i hela verksamheten. Det saknas ett gemensamt arbetssätt för uppföljning för att säkerställa avsedd effekt av genomförda förändringar och åtgärder.	Korrigerande åtgärd. 1:2. Ledningen Uppföljning av genomförda förändringar och åtgärder kommer att dokumenteras i ett ärendehanteringssystem. Internrevision kontrollerar resultatet av åtgärder.	En ändring i handläggningen genomförs. Ny avvikelse rutin tas fram för TRIA. Avvikelsehanteringssystemet TRIA har inte gått att starta upp på grund av att ett intakt IT-register (AD=Active Directory) saknas. Arbetet med TRIA har första prioritet hos IT-avdelningen.	Pågående	2017-04-01

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljtt	Slutdatum
Från ISO-revision 2015. Avvikelse 3. Det finns vissa brister i processen för att säkerställa och utveckla kompetensen i verksamheten. 3:2. Skräppeskär Det föreligger svårigheter att genomföra revisionen då intervjuad saknar elementära kunskaper om ledningssystemet.	Orsak till att avvikelser uppstod. 3:2. Skräppeskär Personalen saknar kunskaper om var de hittar rutiner. Långsam IT-uppkoppling har medfört att Renovas verksamhetshandbok RVH, har varit svår att nå därför har personalen inte på ett enkelt sätt kommit åt gällande rutiner.	Korrigerande åtgärd. 3:2. Skräppeskär IT-tillgängligheten har förbättrats med ökad hastighet. Kvalitetskontroller deltar på APT och utbildar i RVH.	Utbildning kommer att genomföras vid flera tillfällen, då APT är in-tecknad för andra ärenden. HR-specialist med inriktning på kompetensförsörjning har börjat jobba med frågorna.	Pågående	2017-12-31

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Från ISO-revision 2015. Avvikelse 3. Det finns vissa brister i processen för att säkerställa och utveckla kompetensen i verksamheten. 3:3. Personal Introduktionsutbildning för HR chefen följer inte avsedd checklista med underskrift av aktuell medarbetare. Uppföljning av effekten av genomförda kompetenshöjande aktiviteter genomförs, enligt uppgift, inte.	Orsak till att avvikelserna uppstod. 3:3. Personal Kommunikationsmiss avseende detta. Säkerställande av genomgång av checklista avseende introduktion av HR-chef föll mellan stolarna. Inte tillräckligt tydliga instruktioner i rutinen i RVH. Resurser saknas.	Korrigerande åtgärd. 3:3. Personal Förtydliga rutinen samt påminna om den. Ny resurs med ansvar för kompetensförsörjning anställd av HR-avdelningen, börjar sin anställning i slutet av maj 2016.	HR-specialist med inriktning på kompetensförsörjning har börjat jobba med frågorna.	Pågående	2017-12-31

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Från ISO-revision 2015. Avvikelse 4. Det finns brister i avvikelsehanteringen. 4:1. Övergripande	Orsak till att avvikelsen uppstod. 4:1. Övergripande Nuvarande systemstöd är inte funktionellt och inte heller användarvänligt utifrån dagens krav.	Korrigerande åtgärd. 4:1. Övergripande Kvalitet & Miljö tillsammans med IT har fått i uppdrag av företagsledningen att se över framtida lösning/ system för avvikelsehantering.	TRIA införs för alla avvikelser. Avvikelsehanterings- systemet TRIA har inte gått att starta upp på grund av att ett intakt IT-register (AD=Active Directory) saknas. Arbetet med TRIA har första prioritet hos IT- avdelningen.	Pågående	2017-04-01

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Från ISO-revision 2015. Avvikelse 4. Det finns brister i avvikelsehanteringen. 4:2. Inköp I dagsläget finns ingen strukturerad avvikelseuppföljning mot leverantör.	Orsak till att avvikelsen uppstod. 4:2. Inköp Nuvarande systemstöd är inte användarvänligt och det brister i efterlevnaden i befintlig process.	Korrigerande åtgärd. 4:2. Inköp Ny inköpschef började hösten 2015. En översyn av inköpsprocessen pågår.	Inköpsprocessen har kartlagts och nya rutiner finns på plats. Interntrevision återstår.	Implementerat	2017-05-01

GAP-analys Område lakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
<p>Från ISO-revision 2015. Avvikelse 4. Det finns brister i avvikelsehanteringen. 4:3. Skräppekärr</p> <p>En avvikelse där matavfall felaktigt kommit in exemplifieras. Om avvikelsen hanteras vidare till förebyggande åtgärd kan inte verifieras.</p>	<p>Orsak till att avvikelsen uppstod. 4:3. Skräppekärr</p> <p>Antalet fraktioner är begränsat på Skräppekärr därför märks det om det inkommer en felaktig fraktion.</p>	<p>Korrigerande åtgärd. 4:3. Skräppekärr</p> <p>I de fall felaktig fraktion uppmärksammas, lastas materialet direkt tillbaka på inkommande bil och hänvisas till rätt anläggning.</p> <p>Uppmärksammas det efter avlastning och chauffören har hunnit köra iväg, lastas avfallet upp på egna bilar och körs till rätt anläggning. Om vi vet vem kunden är skickas en avvikelse med foto till Viktoriavågens avvikelsehantering.</p> <p>Hanteringen av avvikelser i Viktoriavågen håller på att ses över eftersom systemet är bökigt och omständigt.</p>	<p>Ingår i arbetet med avvikelssystemet TRIA.</p> <p>Avvikelsehanterings-systemet TRIA har inte gått att starta upp på grund av att ett intakt IT-register (AD=Active Directory) saknas.</p> <p>Arbetet med TRIA har första prioritet hos IT-avdelningen.</p>	<p>Pågående</p>	<p>2017-04-01</p>

GAP-analys Område Lakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Från ISO-revision 2015. Avvikelse 5. Det finns vissa brister i dokumentstyrningen. 5:0. Övergripande	Orsak till att avvikelser uppstod. 5:0. Övergripande Det är inte säkerställt att dokument uppdateras och är korrekta.	Korrigerande åtgärd. 5:0. Övergripande Internrevisionen granskar RVH och följer upp på samma sätt som övrig avvikelse- och ärendehantering så att RVH hålls uppdaterad. Utbildning kan komma att krävas.	Pågår löpande inom ramen för Kvalitetsarbete 2.0. Internrevision återstår.	Pågående	2017-05-01

GAP-analys Område Iaktagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Från ISO-revision 2015. Avvikelse 5. Det finns vissa brister i dokumentstyrningen. 5:1. Samtliga befattningsbeskrivningar inom Renova saknar någon form av dokumentstyrning med t ex datum, utgåva, ansvarig etc.	Orsak till att avvikelser uppstod. 5:1. Samtliga befattningsbeskrivningar inom Renova saknar någon form av dokumentstyrning med t ex datum, utgåva, ansvarig etc. Vi var inte medvetna om behovet av utgåva, version mm	Korrigerande åtgärd. 5:1. Samtliga befattningsbeskrivningar inom Renova saknar någon form av dokumentstyrning med t ex datum, utgåva, ansvarig etc. Uppdatera befintliga befattningsbeskrivningar så att de dateras och innehåller ansvarig.	RVH kan inte erbjuda någon bra lösning för löpande arbete med befattningsbeskrivningar. Därför kommer HR att ta fram ett bättre sätt att hantera befattningsbeskrivningar.	Påbörjat	2017-05-01

GAP-analys Område lakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljtt	Slutdatum
Från ISO-revision 2015. Avvikelse 6. Det finns brister i hanteringen av bindande krav. 6:1 Övergripande	Orsak till att avvikelser uppstod. 6:1. Övergripande Arbetet med uppföljning av bindande krav för verksamheten har skett på flera håll i företaget och därmed har hanteringen inte gått att överblicka.	Korrigerande åtgärd. 6:1. Övergripande Miljölagar hanteras i "Miljöguiden", ett webbaserat laghanteringsverktyg. Hantering av övriga lagar och andra krav som rör verksamheten ses över. Ytterligare har tillkommit efter Ledningens genomgång 160413 då det framfördes åsikter om att kontrollera ägaren av systemets sekretessförbindelser till dess ägare Ragn-Sells.	Då inget nytt har framkommit när det gäller handläggningen och sekretessförbindelser i Miljö- och Arbetsmiljö- guiden, kommer dessa inte att användas. Kvalitetsansvarig kommer därför att fortsätta hantera dokumenten i RVH enligt dokument "Lagar och andra krav" B730B01666. Dokumentationen ligger under "Andra krav - Förteckning" B730B00898.	Klart	2016-12-01

GAP-analys Område lakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Från ISO-revision 2015. Avvikelse 6. Det finns brister i hanteringen av bindande krav. 6:2 Skräpppekärr Verksamhetens tillstånd och tillståndsgivna mängder kan inte kontrolleras, inte heller de mängder som finns på gården.	Orsak till att avvikelserna uppstod. 6:2. Övergripande Tillstånd att mellanlagra är 1000 ton/gång/tillfälle, men denna mängd kan endast uppnås i teorin eftersom det inte går att komma in med så stora mängder, där av ingen kontroll.	Korrigerande åtgärd. 6:2. Skräpppekärr Den tillståndsgivna mängden är svår att uppnå på det planlagda området. Ett tillstånd för max 1000 ton flisat träavfall per tillfälle mäts genom att personalen mäter högen (längden x bredden x höjd = m ³ /4 = ton). Tillståndet finns i databaser/diariet samt i avtalspärmen på kontoret. Uppföljning sker löpande.	Interrevision återstår.	Implementerat	2017-04-01

GAP-analys Område lakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Från ISO-revision 2015. Avvikelse 7. Det brister i engagemanget för ledningssystemet på chefsnivå. 7:1 Övergripande	Orsak till att avvikelser uppstod. 7:1. Övergripande Ledningen anser sig ha ett engagemang, men ser en förbättringspotential i kommunikationen.	Korrigerande åtgärd. 7:1. Övergripande Kommunikation av beslut blir en stående punkt på ledningens genomgång. Material som rör Ledningens genomgång hanteras i databasen "Renova Intern styrning och kontroll".	Infört och kommer att internervideras.	Implementerat	2017-12-31

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Från ISO-revision 2015. Avvikelse 7. Det brister i engagemanget för ledningssystemet på chefsnivå. 7:2 Ekonomi Eftersom ekonomichefen inte var på plats, och inte heller hade lämnat återbud, kunde ingen revision på detta verksamhetsområde genomföras.	Orsak till att avvikelserna uppstod. 7:2. Ekonomi Ekonomichefen hade av misstag blivit dubbelbokad	Korrigerande åtgärd. 7:2. Ekonomi Kallelse i Lotus Notes. Rutin för hur kallelse går ut finns i RVH; "Kallelse till ISO-revision" B730B01782	Genomfört för 2017-års ISO-revision.	Klart	2017-01-15

GAP-analys Område Iakttagelse	Riskbedömning (dokumentation)	Kontrollaktivitet, Implementering, Information, Kommunikation	Uppföljning, Övervakning	Status Påbörjat = arbetet inlett Pågående = arbetet igång Implementerat = rutiner införda Klart = arbetet implementerat och uppföljt	Slutdatum
Från Stadsrevisionen. Granskning av rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda 2016.	Stadsrevisionen rekommenderar styrelsen att stärka sina rutiner och kontroller för hantering av arvoden och ersättningar.	Ny anvisning och nya rutiner baserade på anvisningen håller på att tas fram. Rutinerna skall sedan dokumenteras i RVH, fastställas och införas.	Anvisning och rutiner är framtagna och beslutade av styrelsen.	Klart	2016-11-01

Aktuella remisser jan 2017

Remiss	Avsändare	Sista svarsdag	Remissens relevans för Renova	Status	Kommentar
Handlingsplan miljöprogrammet Göteborg	Miljöförvaltningen	28/2	Mindre relevant	pågår	Revidering/ förtydligande av tidigare plan. Renova ges mycket lite uppmärksamhet/ ansvar

PROGRAM 10 MARS 2017

Plats: Renovas Miljöcenter
Sävenäs Förbränningsanläggning, Von Utfallsgatan 29

08.30 – 09.00	Registrering samt kaffe	
09.00 - 10.00	Årsstämma Renova AB (se bifogad kallelse och handlingar)	Ombud Ägarkommuner, Renovas styrelse (gamla + nya), Fackliga repr., Revisorer
10.00 - 10.30	Årsstämma Renova Miljö AB (se bifogad kallelse och handlingar)	Ombud från Renova AB, Renova Miljös styrelse (gamla + nya), Fackliga repr., Revisorer
10.30 - 11.00	Fika <i>Vänligen meddela ev allergi/specialkost till jeanette.karlsson@renova.se SENAST 6 mars!</i>	
11.00 - 12.30	Konstituerande styrelsemöte Renova AB	Renova ABs nya styrelse, Fackliga repr.
	Konstituerande styrelsemöte Renova Miljö AB	Renova Miljö ABs nya styrelse, Fackliga repr.
	Konstituerande styrelsemöte KTRAB	KTRABs nya styrelse
	Konstituerande styrelsemöte Rödingen AB	Rödingen ABs nya styrelse

Årsstämmor i KTRAB samt Rödingen hålls endast som "pappersstämmor"
(underskrifter sker efter ovan avslutade möten).

